

2014-11-28

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM

FI Dnr 14-13350

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Fi2014/3173

Yttrande över utkastet till lagrådsremiss – Genomförande av Solvens 2-direktivet på försäkringsområdet

Finansinspektionen (FI) välkomnar den utveckling mot ett mer riskbaserat regelverk för försäkringsrörelse som Solvens 2-direktivet innebär. Förändringarna till följd av direktivet är genomgripande på flera områden, inte minst vad gäller krav på solvens, rapportering, grupp tillsyn och till viss del företagsstyrning.

Flera av de föreslagna lagbestämmelserna i gruppkapitlet avviker från motsvarande bestämmelser i Solvens 2-direktivet, vilket får negativa konsekvenser. Eftersom gruppreglerna tillämpas i en internationell miljö är det särskilt viktigt att de överensstämmer med motsvarande bestämmelser i direktivet.

Inledningsvis sammanfattar FI de viktigaste synpunkterna som myndigheten har på innehållet i utkastet till lagrådsremiss. I efterföljande avsnitt lämnar FI kommentarer och synpunkter på de lagbestämmelser som föreslås i respektive kapitel i utkastets förslag till ny lydelse av försäkringsrörelselagen (2010:2043), (nFRL), respektive förslag till ny lydelse av lag (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige (nLUFT).

För att göra remissvaret så lättillgängligt som möjligt har synpunkterna på motivtexten och författningskommentaren lagts i en bilaga.

Innehåll

1 Sammanfattning av FI:s viktigaste synpunkter	6
2 Inledande bestämmelser	8
2.1 Undantag beroende på storlek – 1 kap. 18 b § nFRL	8
3 Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse	9
3.1 God försäkringsstandard och information till försäkringstagarna.....	9
3.2 Stabilitetsprincipen.....	9
3.3 Tjänstepensionsinformation	9
4 Tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar	9
4.1 Försäkringstekniska avsättningar – 5 kap. 3 § nFRL	9
4.2 Aktsam beräkning – 5 kap. 4 § nFRL	9
4.3 Försäkringstekniska avsättningars sammansättning – 5 kap. 5 § nFRL ..	10
4.4 Beräkning av den bästa skattningen – 5 kap. 6-7 §§ nFRL.....	10
5 Investeringar.....	10
5.1 Placeringsrisken – 6 kap. 8 § nFRL	10
5.2 Förmånsrättsregister – 6 kap. 13 nFRL	11
5.3 Bestämmelse som måste införas i nFRL	11
6 Kapitalbas.....	11
6.1 Klassificering av kapitalbasposter – 7 kap. 9 § sista meningen nFRL....	11
6.2 Bestämmelser som måste införas i nFRL eller föreskrifter.....	12
6.2.1 Utjämningsreserv för kreditförsäkring	12
6.2.2 Bemyndigande för poster som inte anges i EU-förordningens företeckning	12
6.2.3 Bemyndigande för uppskjuten skatt.....	12
7 Kapitalkrav	13
7.1 Allmänna bestämmelser om solvenskapitalkrav – 8 kap. 1 § nFRL.....	13
7.2 Bestämmelse som bör införas i nFRL	13
7.3 Separationskravet enligt artikel 304 i Solvens 2-direktivet	13
8 Interna modeller	14
8.1 Krav på tillstånd – 9 kap. 1 § nFRL	14
8.2 Partiell intern modell – 9 kap. 3 § nFRL.....	15
8.3 Beaktande av finansiella garantier och optioner – 9 kap. 13 § nFRL	16
8.4 Beräkning av en intern modell – 9 kap. 15 § nFRL	16

8.5 Bestämmelse som måste införas i nFRL	16
9 Företagsstyrning	17
9.1 Styrdokument – 10 kap. 2 § nFRL	17
9.2 Lämplighetskrav – 10 kap. 5 § nFRL	17
9.3 Krav på analys av externa bedömningar – 10 kap. 10 § nFRL	18
9.4 Funktion för regelefterlevnad – 10 kap. 16 § nFRL	18
9.5 Aktuariiefunktionen – 10 kap. 18 § nFRL	18
9.6 Uppdragsavtal – 10 kap. 19-22 §§ nFRL	19
9.7 Bestämmelse som ska införas i nFRL	20
10 Offentliggörande	20
10.1 Solvens- och verksamhetsrapport – 16 kap. 1 § nFRL	20
10.2 Uppdatering av rapporten – 16 kap. 4-6 §§ nFRL	20
11 Tillsyn	21
11.1 Tillsyn över försäkringstekniska avsättningar – 17 kap. 16 § nFRL	21
11.2 Företagsspecifika parametrar – 17 kap. 21-22 §§ nFRL	21
11.3 Kapitaltillägg – 17 kap. 23-24 §§ nFRL	21
11.4 Bestämmelser som bör införas i nFRL	21
11.4.1 Artikel 85 i Solvens 2-direktivet	21
11.4.2 Åtgärder vid bristande efterlevnad av villkoren för användning av matchningsjustering	22
11.4.3 Upplysningar från tredje part	22
12 Ingripanden	22
12.1 Ingripanden – 18 kap. 1 § nFRL	22
12.2 Underrättelse vid brist i kapitalkrav – 18 kap. 4 och 7 §§ nFRL	22
12.3 Finansiell saneringsplan – 18 kap. 8 § nFRL	22
12.4 Återkallelse av tillstånd – 18 kap. 14 § nFRL	23
12.5 Bestämmelser som bör införas i nFRL	23
13 Grupper	23
13.1 Nya gruppregler och definitioner – avsnitt 18.1.1	23
13.2 Fall då grupptillsyn ska utövas över försäkringsföretag– 19 kap. 2 § nFRL	24
13.3 Ansvarigt företag i en grupp – 19 kap. 3 § nFRL	24
13.4 Nivån för grupptillsyn på en grupp inom EES – 19 kap. 4 § nFRL	25
13.5 Undantag då tillsyn även ska utövas enligt konglomeratlagen – 19 kap. 5 § nFRL	26
13.6 När FI är grupptillsynsmyndighet – 19 kap. 8 § nFRL	26

13.7 Undantag från grupp tillsyn – 19 kap. 13 § nFRL	26
13.8 Riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp – 19 kap. 14 § nFRL.....	26
13.9 Parallella regelverk – 19 kap. 15-16 §§ nFRL	27
13.10 Grupp tillsyn i toppen av en grupp (nationell undergrupp tillsyn) – 19 kap. 18 §	27
13.11 Överenskommelser om samordnad grupp tillsyn – 19 kap. 27 § nFRL	27
13.12 Kapitalbas och kapitalkrav på grupp nivå – 19 kap. 28 § nFRL	28
13.13 Metoder för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav/hänvisningar inom parentes – 19 kap. 29 § nFRL	28
13.14 Proportionellt beaktande av innehav – 19 kap. 30 § nFRL	28
13.15 Beslut om proportionellt beaktande av innehav – 19 kap. 31 § nFRL	28
13.16 Avdrag vid beräkning av den grupp baserade kapitalbasen – 19 kap. 32 § nFRL.....	29
13.17 Åtgärder vid avvikelser av en intern modell på grupp nivå – 19 kap. 39 § nFRL.....	29
13.18 Kapitaltillägg på grupp nivå – 19 kap. 40 § nFRL.....	29
13.19 Fortlöpande övervakning av gruppens solvenskapitalkrav – 19 kap. 43 § nFRL.....	30
13.20 Åtgärder vid bristande lydnad av gruppens solvenskapitalkrav – 19 kap. 44 § nFRL.....	30
13.21 Grupp solvens för vissa försäkringsföretag – 19 kap. 45 § nFRL.....	30
13.22 Rapportering – 19 kap. 46 § nFRL.....	30
13.23 Företagsstyrningssystem inom en grupp – 19 kap. 48 § nFRL.....	30
13.24 Egen risk- och solvensbedömning som omfattar en grupp – 19 kap. 49 § nFRL.....	31
13.25 Åtgärder då ett dotterföretags riskprofil avviker – 19 kap. 55 § nFRL	31
13.26 Åtgärder om solvenskapitalkravet inte är uppfyllt – 19 kap. 57 § nFRL	31
13.27 Åtgärder om minimikapitalkravet inte är uppfyllt – 19 kap. 60 § nFRL	31
13.28 Tillgång till information – 19 kap. 72-74 §§ nFRL.....	31
13.29 Kontroll av information – 19 kap. 75 § nFRL.....	32
13.30 Offentliggörande – 19 kap. 78 § nFRL	32
13.31 Innehållet den gemensamma rapporten – 19 kap. 80 § nFRL.....	33
13.32 Åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad, m.m. – 19 kap. 82-89 §§ nFRL.....	33

13.33 Tillsyn över transaktioner inom vissa grupper – 19 kap. 99 § nFRL..	34
13.34 Begrepp som bör ändras	34
13.35 Bestämmelser som måste införas i nFRL.....	34
13.35.1 Möjligheten att betrakta företag som moderföretag, dotterföretag eller ägarintresse.....	34
13.35.2 Hänvisning till värderingsbestämmelsen i 5 kap. 1 § nFRL	34
13.35.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet för gruppen.....	35
13.35.4 Företag med ägarintresse.....	35
14 Specialföretag.....	35
14.1 FI:s synpunkter på specialföretag (20 kap. nFRL)	35
15 Återförsäkring	35
15.1 FI:s synpunkter.....	35
16 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	35
16.1 Kapitalbasposter enligt övergångsbestämmelserna.....	35
17 Försäkringsgivare från tredje land.....	36
17.1 Försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag	36
17.2 Kapitalbas och kapitalkrav	37
17.3 Aktuarie	37
17.4 Placeringsriktlinjer och information om dessa.....	37
18 Övergångsregler för försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet	37
19 Statusen på Eiopas riktlinjer och rekommendationer.....	38
Förkortningar och begrepp	40
BILAGA.....	42

1 Sammanfattning av FI:s viktigaste synpunkter

Mindre försäkringsföretag

Eftersom alla försäkringsföretag verkar på en reglerad marknad under tillsyn måste de mindre försäkringsföretag som får undantag från att tillämpa nFRL:s bestämmelser i stället följa någon annan näringsrättslig reglering. Bestämmelser härom saknas dock i utkastet till lagrådsremiss. FI anser i första hand att det i lag måste framgå vilka alternativa regler som ska gälla för dessa företag. I andra hand måste FI få ett föreskriftsbemyndigande att utforma alternativa bestämmelser.

Investeringar

FI anser att det i förarbetena måste klargöras om värderingen av tillgångarna i förmånsrättsregistret ska ske till verkligt värde enligt de bestämmelser som införs genom Solvens 2-direktivet eller i enlighet med den finansiella redovisningens regler. FI anser också att artikel 276.6 i Solvens 2-direktivet som handlar om att tillgångar som är antecknade i förmånsrättsregistret inte får ändras när ett likvidationsförfarande har inletts, måste genomföras i lag.

Kapitalbas

FI anser att nFRL måste innehålla ett föreskriftsbemyndigande när det gäller kravet på godkännande av klassificeringen av primärkapitalbasposter som inte finns med i förteckningen i EU-förordningen.

Kapitalkrav

FI anser att separationskravet enligt artikel 304 i Solvens 2-direktivet ska regleras i lag. Om lagreglering inte sker måste det tydliggöras hur separationskravet enligt artikeln ska tolkas.

Företagsstyrning

I EU-förordningen finns en bestämmelse om styrelsens samlade kompetens. Som behörig myndighet måste FI, i samband med prövningen av enskilda styrelseledamöter, också kunna säkerställa att ett försäkringsföretag uppfyller detta krav i EU-förordningen. FI anser därför att det i en kompletterande lagbestämmelse ska framgå att FI ska bedöma om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda ett försäkringsföretag. Detta är också i linje med den roll som FI har på bankområdet.

Vidare anser FI att några av bestämmelserna om uppdragsavtal har fått en utformning som avviker från motsvarande bestämmelser i Solvens 2-direktivet. Det är viktigt att dessa ändras i enlighet med FI:s förslag.

Grupper

Lagförslagets bestämmelser om grupper måste bearbetas ytterligare.

Flera av de föreslagna lagbestämmelserna avviker från motsvarande bestämmelser i Solvens 2-direktivet, vilket får negativa konsekvenser. I detta sammanhang vill FI särskilt framhålla de tillämpningsproblem som uppstår med anledning av att definitionen ”företag med ägarintresse” inte införs i lagtexten. Den föreslagna bestämmelsen i 19 kap. 3 § nFRL om ansvarigt företag i en grupp avviker också från motsvarande bestämmelser i Solvens 2-direktivet.

Det är vidare av legalitetsskäl viktigt att ingripandebestämmelsen i 19 kap. 82 § nFRL omarbetas så att det klart framgår både i vilka situationer och i vilken omfattning den kan tillämpas.

Övergångsregler för försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet

För ett livförsäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan enligt övergångsbestämmelserna nuvarande solvensbestämmelser vara tillämpliga på tjänstepensionsverksamheten, medan den övriga livverksamheten ska följa Solvens 2-regelverket. FI anser att det krävs en fullständig uppdelning eller separering av de två verksamheterna för det fall två olika solvensregelverk samtidigt ska vara tillämpliga på ett försäkringsföretag.

För att övergångsbestämmelserna ska kunna tillämpas anser FI att det måste tydliggöras hur dessa två regelverk ska fungera i ett och samma bolag.

Riktlinjer och rekommendationer från Eiopa

FI anser att riktlinjer och rekommendationer från Eiopa har en rättslig betydelse som påminner om vad som gäller i frågan om svenska allmänna råd. Eftersom riktlinjer och rekommendationer från Eiopa är att jämföras med svenska allmänna råd är det naturligt att FI:s tillsyn omfattar även dessa. Även om de till sitt innehåll inte är rättsligt bindande utgör de rekommendationer till stöd för hur författningar som styr verksamheten kan tillämpas.

2 Inledande bestämmelser

2.1 Undantag beroende på storlek – 1 kap. 18 b § nFRL

I 1 kap. 18 a § nFRL ges möjlighet för FI att i ett enskilt fall bevilja undantag från nFRL i dess helhet eller i vissa delar. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 4 i Solvens 2-direktivet. Denna artikel anger att direktivet inte ska tillämpas på ett försäkringsföretag som uppfyller samtliga villkor i artikeln. FI menar att det av Solvens 2-direktivet rimligtvis måste följa att ett försäkringsföretag som uppfyller villkoren för undantag i stället ska tillämpa något annat regelverk. Försäkringsföretagen verkar på en reglerad marknad under tillsyn och måste därför följa en näringsrättslig reglering.

Alternativa bestämmelser måste således som huvudregel gälla när ett undantag medges. Ett undantag från t.ex. bestämmelsen om hur kapitalkravet ska beräknas, torde medföra att försäkringsföretaget i stället ska göra en enklare typ av beräkning. Utan alternativa regler härom blir försäkringsföretagets beräkning av kapitalkravet oreglerat, vilket är olämpligt såväl ur ett konsumentperspektiv som ur ett tillsynsperspektiv. FI menar att alternativa bestämmelser är en förutsättning för att kunna medge undantag från bl.a. kvantitativa krav. FI menar vidare att ett undantag från nFRL i dess helhet inte är möjligt. Ett undantag från t.ex. de associationsrättsliga bestämmelserna, grundläggande bestämmelser om försäkringsrörelsen eller bestämmelserna om tillsyn och ingripande är inte lämpligt.

Många mindre försäkringsföretag förväntas ansöka om undantag från nFRL i dess helhet eller i vissa delar. Mot bakgrund av hur den föreslagna bestämmelsen är utformad torde FI endast kunna medge undantag i enstaka fall. FI menar att den föreslagna bestämmelsen måste justeras för att kunna tillämpas i praktiken. FI anser att det i lag måste preciseras vilka bestämmelser som kan bli aktuella för undantag samt vilka alternativa regler som ska gälla för det fall ett undantag medges. Om en precisering av detta slag inte tas in i lag, måste FI få ett föreskriftsbemyndigande på området.

I sista hand föreslår FI en övergångsregel som innebär att de företag som uppfyller villkoren i 1 kap. 18 a § nFRL får tillämpa äldre bestämmelser i FRL under en övergångsperiod till dess att en alternativ reglering finns.

När FI medger undantag från tillämpningen av ett visst regelverk görs det ofta för en begränsad tid, för att nya omständigheter fortlöpande ska kunna beaktas. Ett undantag beroende på ett försäkringsföretags storlek ska enligt 1 kap. 18 b § nFRL upphöra om något av de belopp som anges i 1 kap. 18 a § första stycket 1-5 nFRL har överskridits under tre på varandra följande år. FI anser att denna enda möjlighet att upphäva ett medgivet undantag inte är tillräcklig. FI anser att det måste vara möjligt att pröva ett medgivet undantag även utifrån andra aspekter, såsom t.ex. ett risk- och lämplighetsperspektiv. FI anser därför att en bestämmelse med en sådan innebörd ska införas i nFRL.

3 Grundläggande bestämmelser om ett försäkringsföretags rörelse

3.1 God försäkringsstandard och information till försäkringstagarna

FI tillstyrker förslaget att behålla kraven på god försäkringsstandard och kravet på information till försäkringstagarna. Dessa krav bidrar till att uppfylla Solvens 2-direktivets syfte att skydda konsumenterna. Det är också lämpligt att nuvarande bemyndiganden i nFRL behålls. Därigenom kan FI meddela föreskrifter om dessa krav.

3.2 Stabilitetsprincipen

FI är även positiv till att stabilitetsprincipen behålls men anser att det i motivtexten bör utvecklas hur denna princip förhåller sig till det nya Solvens 2-regelverket.

3.3 Tjänstepensionsinformation

FI förutsätter att bestämmelser om tjänstepensionsinformation efter den föreslagna övergångstiden också får en lämplig utformning med hänsyn till tjänstepensionsdirektivet.

4 Tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar

4.1 Försäkringstekniska avsättningar – 5 kap. 3 § nFRL

FI anser att begreppet ”som skäligen kan förväntas uppkomma” snarast är en kvarleva från FRL och inte är i överensstämmelse med den terminologi som används i Solvens 2-direktivet. FI anser att 5 kap. 3 § första stycket nFRL ska justeras enligt följande.

3 § Ett försäkringsföretag ska göra försäkringstekniska avsättningar för ~~de åtaganden som skäligen kan förväntas uppkomma~~ sina åtaganden med anledning av ingångna försäkringsavtal.

4.2 Aktsam beräkning – 5 kap. 4 § nFRL

I motivtexten (s. 153 f. och 159 ff.) förs resonemang om att 5 kap. 4 § nFRL genomför artikel 76.3, 76.4, 77.2 andra och tredje stycket samt artikel 78 i Solvens 2-direktivet. Den föreslagna lagtexten ger dock intryck av Solvens I-terminologi (t.ex. ”betryggande” respektive ”aktsamma” antaganden). Solvens 2-regelverket betonar i motsats till detta i första hand marknadsvärdering (artikel 76.3) och att beräkningarna ska göras på ett ansvarsfullt, tillförlitligt och objektivt sätt (artikel 76.4) samt att trovärdig information, realistiska antaganden och lämpliga metoder ska användas (77.2 andra stycket).

FI anser att lagtexten ska överensstämma med den terminologi som kommer till uttryck i dessa artiklar i Solvens 2-direktivet. Förslaget måste därför justeras.

4.3 Försäkringstekniska avsättningars sammansättning – 5 kap. 5 § nFRL

FI anser att ”utgörs av” bör ersättas med ”ska utgöras av” för att bättre överensstämma med motsvarande artikel i Solvens 2-direktivet.

4.4 Beräkning av den bästa skattningen – 5 kap. 6-7 §§ nFRL

FI anser att de föreslagna bestämmelserna bör omdisponeras. Av 5 kap. 7 § första stycket nFRL följer att ett försäkringsföretag, efter tillstånd från FI, får göra en justering av den riskfria räntestrukturen. I föregående paragraf nämns dock inte att den bästa skattningen ska beräknas med en sådan struktur. En tydligare disposition uppnås genom att redan i 5 kap. 6 § nFRL nämna att bästa skattningen ska beräknas med ”relevant riskfri räntestruktur” eller liknande. Att det i 5 kap. 7 § andra stycket nFRL nämns att ett försäkringsföretag som har fått tillstånd enligt första stycket inte får ”återgå till att använda en riskfri räntestruktur” utan matchningsjustering, talar också för att 5 kap. 6 § nFRL ska justeras enligt FI:s förslag. En sådan disposition överensstämmer också med dispositionen i Solvens 2-direktivet.

5 Investeringar

5.1 Placeringsrisken – 6 kap. 8 § nFRL

FI anser att den andra meningen i bestämmelsen inte överensstämmer med ordalydelsen av artikel 132.3 fjärde stycket i Solvens 2-direktivet.

I direktivsbestämmelsen anges att om förmånerna innefattar en garanterad avkastning på placeringen eller någon annan garanterad förmån, ska de tillgångar som innehas för att täcka motsvarande ytterligare försäkringstekniska avsättningar omfattas av punkt 4. Denna punkt innehåller bestämmelser om användning av derivat och t.ex. onoterade fondpapper (motsvarande 6 kap. 5-6 §§ nFRL).

Av 6 kap. 8 § andra meningen nFRL följer att vissa bestämmelser inte gäller när avsättningarna innefattar en garanterad avkastning på investeringen eller någon annan garanterad förmån för de tillgångar som motsvarar ytterligare avsättningar för den garanterade förmånen. Sådana tillgångar ska investeras enligt bl.a. 6 kap. 9-10 §§ nFRL.

5.2 Förmånsrättsregister – 6 kap. 13 nFRL

FI anser att det måste förtydligas om värderingen av tillgångarna i förmånsrättsregistret, som används för att täcka de försäkringstekniska avsättningarna, ska göras till verkligt värde enligt de bestämmelser som införs genom Solvens 2-direktivet eller i enlighet med den finansiella redovisningens regler. Behovet av ett sådant förtydligande hänger ihop med att regleringen som rör förmånsrättsregistret endast i vissa delar har sin bakgrund i Solvens 2-direktivet. Förmånsrättsregistret utgör en central och omistlig del av den nationella skyddsregleringen för försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkring eftersom ett korrekt fört register säkerställer förmånstagarnas förmånsrätt vid en eventuell likvidation. Förmånsrättsregistrets funktion blir således en realitet först vid en likvidation, då bestämmelserna i nFRL inte längre blir tillämpliga utan reglerna om likvidation inträder. FI vill betona att det i den nuvarande regleringen finns en koppling mellan försäkringsredovisningsdirektivet och 5 kap. FRL när det gäller värdering av försäkringstekniska avsättningar, vilket tydliggör vilka värderingsregler som är tillämpliga. Denna koppling saknas dock i lagförslaget. Det är av stor vikt både ur ett tillsynsperspektiv som för konsumentskyddet att denna fråga klargörs.

Som en följd av ändringarna i 6 kap. nFRL bör även hänvisningen till 6 kap. 31 § FRL i 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) ändras till 6 kap. 13 § nFRL.

5.3 Bestämmelse som måste införas i nFRL

Av artikel 276.6 i Solvens 2-direktivet följer att tillgångar som är antecknade i förmånsrättsregistret inte får ändras när ett likvidationsförfarande har inletts. Denna regel är inte införd i nFRL och FI saknar ett bemyndigande om detta. Som FI anger ovan är förmånsrättsregistret en central del av konsumentskyddsregleringen. Vid en likvidation är ett korrekt fört register en förutsättning för att förmånstagarnas förmånsrätt ska kunna tillgodoses. Direktivbestämmelsen tydliggör på ett önskvärt sätt hur förmånsrättsregistret ska hanteras i samband med en likvidation. FI anser därför att bestämmelsen måste genomföras i lag.

6 Kapitalbas

6.1 Klassificering av kapitalbasposter – 7 kap. 9 § sista meningen nFRL

En kapitalbaspost som inte utgör nivå 1 eller 2 ska enligt Solvens 2-direktivet klassificeras som nivå 3. Denna bestämmelse har införts både i 7 kap. 7 § första stycket 3 samt 7 kap. 9 § sista meningen nFRL. FI anser att regleringen i 7 kap. 7 § nFRL är tillräcklig. Denna bestämmelse förtydligar vilka nivåer som avses.

6.2 Bestämmelser som måste införas i nFRL eller föreskrifter

6.2.1 Utjämningsreserv för kreditförsäkring

I 5 kap. 10-11 §§ FRL finns bestämmelser om utjämningsreserv för kreditförsäkring. Reserven är i dag en del av de försäkringstekniska avsättningarna i externredovisningen. Enligt 5 kap. 11 § FRL får reserven endast nedsättas för att täcka ett tekniskt underskott i kreditrörelsen. I nFRL saknas bestämmelser om kreditutjämningsreserven och det framgår inte om eller hur de reserver som finns i dag ska lösas upp. FI anser att det måste införas övergångsbestämmelser som klargör hur de reserver som finns i dag ska lösas upp. Om kreditutjämningsreserven inte ska lösas upp eller om den ska lösas upp under en övergångsperiod i externredovisningen kommer posten att finnas kvar i företagens balansräkning och kommer då att vara en post som inte finns med i förteckningen i EU-förordningen. FI anser att det i nFRL då måste klargöras att denna post, efter godkännande av FI, ska klassificeras som nivå 2 eftersom posten inte är helt förlusttäckande.

6.2.2 Bemyndigande för poster som inte anges i EU-förordningens förteckning

I motivtexten (s. 176) sägs att ett bemyndigande ska ges för att meddela föreskrifter om bl.a. vilka egenskaper och kriterier som ska beaktas vid klassificering av vissa kapitalbasposter. I lagförslaget saknas dock ett bemyndigande att meddela föreskrifter om kravet på godkännande av klassificeringen av primärkapitalbasposter som inte finns med i förteckningen i EU-förordningen. Ett sådant föreskriftsbemyndigande måste införas.

6.2.3 Bemyndigande för uppskjuten skatt

I delegerade akter och i riktlinjer från Eiopa återfinns bestämmelser om beräkning av uppskjuten skatt. Dessa behandlar beräkning av uppskjuten skatt på ett principiellt plan, dvs. att uppskjuten skatt ska beräknas för balansräkningens poster och utgå från skillnaden mellan skattemässig värdering och värdering enligt Solvens 2-regelverket. Det saknas detaljerade regler som anger hur uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver, inklusive säkerhetsreserven, ska beräknas.

Eftersom obeskattade reserver är en svensk företeelse kommer FI att behöva göra en tolkning av generellt utformade riktlinjer om hur uppskjuten skatt ska beräknas på obeskattade reserver. FI anser att nFRL måste innehålla ett föreskriftsbemyndigande för hur bestämmelserna om uppskjuten skatt ska tillämpas när det gäller obeskattade reserver.

7 Kapitalkrav

7.1 Allmänna bestämmelser om solvenskapitalkrav – 8 kap. 1 § nFRL

I artikel 101.3 andra stycket i Solvens 2-direktivet har det engelska begreppet ”basic own funds”, i den svenska versionen av direktivet, felaktigt översatts till ”kapitalbasen”. Det skulle rätteligen ha översatts till ”primärkapitalet”. I 8 kap. 1 § första stycket nFRL, som genomför ovanstående bestämmelse, anges ”kapitalbasen”. Detta begrepp måste bytas ut till ”primärkapitalet”.

7.2 Bestämmelse som bör införas i nFRL

Artikel 102 i Solvens 2-direktivet har inte införts i nFRL. FI föreslår att följande bestämmelse tas in i 8 kap. nFRL.

Ett försäkringsföretag ska beräkna solvenskapitalkravet minst en gång per år. Om ett försäkringsföretags riskprofil avviker väsentligt från de antaganden som låg till grund för det senaste rapporterade solvenskapitalkravet, ska företaget utan dröjsmål beräkna ett nytt solvenskapitalkrav och rapportera detta till FI.

7.3 Separationskravet enligt artikel 304 i Solvens 2-direktivet

Det föreslås att artikel 304 i Solvens 2-direktivet genomförs genom 8 kap. 8 § nFRL. Av den senare bestämmelsen följer att beräkningsmetoden för kapitalkravet för aktiekursrisk (durationsbaserad aktiekursrisk), efter tillstånd från FI, får användas av företag som meddelar sådana försäkringar som uppfyller inkomstskattelagens (1999:1229) villkor för en pensionsförsäkring. Hit hör bl.a. tjänstepensionsförsäkringar.

Det framgår av artikel 304 att, för att få tillämpa bestämmelsen, alla tillgångar och skulder som hänför sig till dessa pensionsförsäkringar ska ”separeras samt förvaltas och organiseras skilt från försäkringsföretagets övriga verksamheter, utan möjlighet till överföring”. Hur en sådan separation ska genomföras framgår dock inte i utkastet till lagrådsremiss, varken av föreslagen lagtext eller av motivtexten. Däremot föreslås ett bemyndigande för FI att meddela föreskrifter om kraven för att ett företag ska få använda en sådan metod.

FI anser i första hand att separationskravet enligt artikel 304 i Solvens 2-direktivet ska regleras i lag genom en uttrycklig definition. Om separationskravet i stället bör tas in i föreskrifter anser FI att det måste tydliggöras hur separationskravet enligt artikeln ska tolkas.

FI anser att det tydligt framgår av Solvens 2-regleringen att det krävs en fullständig separation av tillgångar och skulder (och därmed indirekt eget kapital) som hänför sig till de pensionsförsäkringar, som omfattas av artikel 304, för att försäkringsföretaget ska få tillstånd att använda sig av den durationsbaserade aktiekursrisken dvs. det lägre aktiekapitalkravet.

Av artikel 304 i Solvens 2-direktivet framgår att det inte får finnas möjlighet till överföring mellan verksamheterna. Begreppet ”separerade fonder” definieras i artikel 99.b och 111.1.h i Solvens 2-direktivet, artikel 80-81 i EU-förordningen och i riktlinjer¹. En separat fond uppstår när tillgångar och skulder är separerade från den övriga verksamheten och förlusttäckningsförmågan för vissa kapitalbasposter därmed är begränsad i den löpande verksamheten. Beräkningen av kapitalbasen och solvenskapitalkravet ska därför återspegla dessa begränsningar. Avstämningsreserven ska minskas med skillnaden, om det är ett överskott, mellan kapitalbasen i en separat fond och ett teoretiskt minimikapitalkrav för samma separata fond. I riktlinjerna sägs uttryckligen att artikel 304 i Solvens 2-direktivet utgör ett exempel på en sådan separerad fond.² Den separerade fondens överskott ska därmed reduceras från den totala kapitalbasen.

FI:s uppfattning är att separationskravet inte ska upprätthållas om ett försäkringsföretag försätts i likvidation eller konkurs. I det fallet ska gällande förmånsrättsregler tillämpas.

Separationskravet i artikel 304 är enligt ordalydelsen mycket likt separationskravet i artikel 4 i tjänstepensionsdirektivet. När artikel 4 i tjänstepensionsdirektivet genomfördes i Sverige (prop. 2004/05:165 Nya regler för tjänstepensionsinstitut) ansåg regeringen att det fanns en valmöjlighet mellan dels full separation (dvs. inklusive eget kapital), dels separation av de tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna för tjänstepensionsverksamheten (dvs. eget kapital för denna verksamhet ska inte separeras). Separationskravet enligt artikel 4 i tjänstepensionsdirektivet genomfördes enligt det sistnämnda alternativet.

Mot bakgrund av FI:s tolkning av Solvens 2-regelverket enligt ovan och den tolkning som lagstiftaren gjorde när artikel 4 i tjänstepensionsdirektivet genomfördes i Sverige samt då separationskraven i de båda bestämmelserna till sin ordalydelse är mycket lika, anser FI att det är nödvändigt att det tydliggörs vad som ska gälla.

8 Interna modeller

8.1 Krav på tillstånd – 9 kap. 1 § nFRL

FI anser att 9 kap. 1 § andra stycket nFRL är problematisk eftersom hänvisningarna till 8 kap. nFRL leder till ett flertal svårigheter. Det blir dels oklart vilka regler som ska tillämpas, dels kan vissa av bestämmelserna som det hänvisas till i 8 kap. nFRL inte tillämpas vid användningen av en intern modell.

¹ Eiopa Guidelines on Ring-fenced funds

² Eiopa Guidelines on Ring-fenced funds, GL 4, 1.14 (e).

I 8 kap. 4 § nFRL anges att kapitalkravet får beräknas med standardformeln eller, efter tillstånd från FI, med en intern modell. Om försäkringsföretaget använder standardformeln ska bestämmelserna i 8 kap. 5-11 §§ nFRL tillämpas, medan bestämmelserna i 9 kap. FRL ska tillämpas vid användandet av en intern modell. FI anser att hänvisningen i 9 kap. 1 § andra stycket nFRL till 8 kap. 4 § nFRL inte tillför något. Hänvisning ska därför utgå.

Hänvisningen i 9 kap. 1 § andra stycket nFRL till 8 kap. 6 § nFRL blir tillämplig när en intern modell används för beräkning av kapitalkravet. FI anser dock att den justerade sammanläggningen av kapitalkraven för de risker som anges i 8 kap. 2 § andra stycket 1-3 nFRL (till vilka 8 kap. 6 § nFRL hänvisar) endast kan tillämpas när standardformeln används för kapitalkravsberäkningen. När en intern modell används väljer företaget hur sammanläggningen av kapitalkraven för de olika riskerna ska ske. FI:s uppfattning är att Solvens 2-direktivet inte innehåller några uttryckliga krav, motsvarande de krav på sammanläggning i standardformeln som anges i artikel 104.1 första stycket i direktivet, på hur sammanläggningen för en intern modell ska ske. FI anser därför att hänvisningen i 9 kap. 1 § nFRL till 8 kap. 6 § nFRL ska tas bort.

I 9 kap. 1 § andra stycket nFRL hänvisas vidare till 8 kap. 7 § nFRL, vilken avser användandet av företagsspecifika parametrar i standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet. Bestämmelsen i 8 kap. 7 § nFRL genomför artikel 104.7 i Solvens 2-direktivet. Bestämmelser om företagsspecifika parametrar finns i direktivet i underavsnitt 2 om standardformeln för beräkning av solvenskapitalkrav och kan endast användas som en del i utformningen av standardformeln. Det går därmed inte att använda företagsspecifika parametrar inom en intern modell och hänvisningen i 9 kap. 1 § nFRL till 8 kap. 7 § nFRL, som möjliggör detta, ska därför tas bort.

FI anser därtill att hänvisningen i 9 kap. 1 § andra stycket nFRL till 8 kap. 3 § nFRL är problematisk eftersom den leder till oklarhet om vilka regler som ska tillämpas vid användningen av en intern modell. I 8 kap. 3 § nFRL anges att effekterna av riskreducerande tekniker ska beaktas i kapitalkravsberäkningen. Motsvarande bestämmelse, dock med en något annan innebörd, för en intern modell finns i 9 kap. 12 § nFRL. Därför bör hänvisningen till 8 kap. 3 § nFRL i 9 kap. 1 § andra stycket nFRL tas bort.

8.2 Partiell intern modell – 9 kap. 3 § nFRL

9 kap. 3 § första stycket 1 nFRL ska justeras så att det tydligt framgår att en intern modell får användas för att beräkna kapitalkravet för en eller flera av de undergrupper av risker som nämns i artikel 105 i Solvens 2-direktivet. I motivtexten anges att delar av artikel 105 ska genomföras i svensk rätt genom föreskrifter. Detta medför att det inte tydligt framgår att en partiell intern modell får avse en eller flera undergrupper av risker.

En annan konsekvens av att utelämna undergrupper av risker i lagtexten är att 9 kap. 5 § nFRL inte fullt ut återspeglar innebörden av artikel 113.2 i Solvens 2-direktivet. Denna artikel anger att om en partiell intern modell endast omfattar vissa undergrupper av risker kan FI kräva in en övergångsplan för hur försäkringsföretaget avser att utvidga modellens tillämpningsområde. Genom 9 kap. 5 § nFRL ges möjlighet för FI att även begära in en övergångsplan då en partiell intern modell avser en eller flera av riskkategorierna i 8 kap. 6 § nFRL. Detta innebär att FI i praktiken skulle kunna begära att tillämpningsområdet för en partiell intern modell ska utökas till fler av riskkategorierna i 8 kap. 2 § nFRL eller till en fullständig intern modell.

För att tydliggöra att en eller flera undergrupper av risker kan utgöra tillämpningsområdet för en partiell intern modell samt för att 9 kap. 5 § nFRL bättre ska spegla innebörden av artikel 113.2, ska det framgå i lag att kapitalkravet för en eller flera undergrupper av risker kan beräknas med en partiell intern modell.

8.3 Beaktande av finansiella garantier och optioner – 9 kap. 13 § nFRL

FI anser att 9 kap. 13 § nFRL bör justeras så att bestämmelsen får samma lydelse som 5 kap. 11 § nFRL, vilken är motsvarande bestämmelse för de försäkringstekniska avsättningarna. Av 5 kap. 11 § nFRL framgår att hänsyn ska tas till värdet av ”optioner och garantier i ingångna försäkringsavtal”. I den interna modellen ska försäkringsföretaget beakta riskerna som är knutna till optioner och garantier. Det är därför lämpligt att bestämmelserna utformas på motsvarande sätt och att uttrycket ”optioner och garantier i ingångna försäkringsavtal” används i båda paragraferna. Detta ligger också i linje med kravet på konsistens mellan en intern modell och de försäkringstekniska avsättningarna enligt 9 kap. 10 § första stycket 1 nFRL.

8.4 Beräkning av en intern modell – 9 kap. 15 § nFRL

FI anser att begreppet ”beräkning” ska ersättas av ”kalibrering” i 9 kap. 15 § nFRL. I artikel 122 i Solvens 2-direktivet används ”kalibrera”, vilket är det matematiskt vedertagna begreppet för förfarandet att bestämma parametrarna i en matematisk modell så att modellen avspeglar verkligheten på ett rättvisande sätt. I en intern modell görs beräkningar för att erhålla ett solvenskapitalkrav, medan syftet med 9 kap. 15 § nFRL är att säkerställa att detta solvenskapitalkrav ger försäkringstagarna den rätta skyddsnivån, vilket sker genom kalibreringen. Att använda ”beräkning” skulle medföra att innebörden av artikel 122 inte tydligt framgår av lagtexten.

8.5 Bestämmelse som måste införas i nFRL

FI noterar att möjligheten till förhandsgranskning av en intern modell inte finns med i förslaget till lagtext. FI anser att nyttan är mycket stor av att ett försäkringsföretag även efter ikraftträdandet av Solvens 2-regelverket i svensk rätt har möjlighet till förhandsgranskning under samma former som i dag.

Tillsynsmyndigheter i andra EU-medlemsstater kommer att ge försäkringsföretag möjlighet att få en intern modell förhandsgranskad innan en formell tillståndsprövning.

Syftet med förhandsgranskningen är främst att försäkringsföretaget ges en bedömning av hur väl förberett företaget är för att göra en formell ansökan. Att möjligheten att få en intern modell förhandsgranskad ska finnas kvar även efter ikraftträdandet av Solvens 2-regelverket, är utgångspunkten för de riktlinjer (s.k. nivå 3-regler) för interna modeller som förväntas beslutas av Eiopa. Riktlinjerna utgör dock inte någon rättslig grund för att FI ska kunna utföra förhandsgranskning under samma former som i dag.

Den ovannämnda granskningen ryms inte heller inom FI:s tillsynsverksamhet eftersom förhandsgranskningen är en typ av tillståndsprövning. Förhandsgranskningen är så pass omfattande att den måste finansieras genom avgifter, vilket kräver stöd i lag. Av det som nämnts i det föregående framgår att FI:s möjligheter att i framtiden följa riktlinjerna från Eiopa är begränsade.

FI vill också understryka att förhandsgranskningen är frivillig, även om möjligheten till ansökan framgår av lag. Ett försäkringsföretag har alltid möjlighet att ansöka om att använda en intern modell för kapitalkravsberäkningen, utan att först genomgå förhandsgranskning.

9 Företagsstyrning

9.1 Styrdokument – 10 kap. 2 § nFRL

I 10 kap. 2 § första stycket 5 nFRL anges att ett försäkringsföretag ska upprätta och följa styrdokument för ”uppgiftslämnande till FI och kvalitetskontroll av uppgifterna”. Enligt 16 kap. 8 § nFRL ska försäkringsföretagen ha upprättat lämpliga informations- och rapporteringssystem för att kunna uppfylla rapporteringskraven. Dessa krav framgår av artikel 35.5 i Solvens 2-direktivet.

FI anser att det vore mer ändamålsenligt om lydelsen av artikel 35.5 direkt framgår av 10 kap. 2 § första stycket 5. Det skulle innebära en tydligare koppling till regelverken på lägre nivå.

9.2 Lämplighetskrav – 10 kap. 5 § nFRL

Lydelsen av 10 kap. 5 § första stycket nFRL kan enligt FI leda till missuppfattningen att det endast är den som ansvarar för den centrala funktionen som ska uppfylla lämplighetskraven. Men även den som utför en central funktion omfattas av kraven, vilket framgår av artikel 42.1 i Solvens 2-direktivet. Enligt FI måste lagtexten därför justeras enligt följande.

Ett försäkringsföretag ska säkerställa att den som ingår i styrelsen för företaget och är verkställande direktör i det, eller dennes ställföreträdare

eller den som ~~inneh~~ ansvarar för eller utför en centrala funktioner i företaget uppfyller de krav som anges i 2 kap. 4 § 4.

För att lagtexten ska överensstämma med artikel 42.3 i direktivet anser FI att lagbestämmelsens andra stycke måste justeras så att det framgår att försäkringsföretaget ska underrätta FI även i de fall då en person som utför en central funktion har ersatts för att denne inte längre anses uppfylla lämplighetskraven.

9.3 Krav på analys av externa bedömningar – 10 kap. 10 § nFRL

FI anser att den föreslagna bestämmelsen måste justeras så att den bättre överensstämmer med artikel 44.4a i Solvens 2-direktivet i dess engelska lydelse. Där anges att ett försäkringsföretag ska använda ytterligare värderingar ”wherever practicably possible”. I den svenska versionen av direktivet anges att ett försäkringsföretag ska använda ytterligare värderingar ”när det är möjligt”. I den föreslagna lagbestämmelsen anges däremot endast att ett försäkringsföretag ska göra en egen bedömning av de externa bedömningarna. FI menar att lydelsen av 10 kap. 10 § nFRL får till följd att mindre försäkringsföretag kan få svårt att uppfylla kravet. En egen värdering som är tillräckligt grundlig är mycket kostsam och tidskrävande och kravet måste sättas i relation till de fall då det är praktiskt möjligt (jfr proportionalitetsprincipen). Även mot bakgrund av att skälen för förslaget i denna del är att formulera ett övergripande krav, anser FI att bestämmelsen bör justeras.

9.4 Funktion för regelefterlevnad – 10 kap. 16 § nFRL

FI anser att den föreslagna bestämmelsen är för snäv och inte omfattar alla de regelverk som funktionen bör förhålla sig till, t.ex. olika EU-förordningar som är direkt tillämpliga på försäkringsföretag (såsom Emir och PRIPS). I FI:s nuvarande allmänna råd (FFFS 2005:1) om styrning och kontroll av finansiella företag menas med regelefterlevnad ”efterlevnad av lagar, förordningar och interna regler samt god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten”.

FI anser att funktionens ansvarsområde bör utökas genom en mera allmän beskrivning som liknar ovan nämnda allmänna råd (jfr också 8 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut).

9.5 Aktuariiefunktionen – 10 kap. 18 § nFRL

I utkastet till lagrådsremiss anges (s. 226) att behovet av att registrera aktuarier försvinner mot bakgrund av att det nya företagsstyrningssystemet ska fastställas av styrelsen och att dess effektivitet ska utvärderas regelbundet. FI anser dock att registreringen av aktuarier fyller flera funktioner och att kravet på registrering därför bör finnas även fortsättningsvis. För FI är registreringen

ett viktigt tillsynsverktyg. Myndigheten har en regelbunden dialog med aktuarierna på försäkringsföretagen. Det finns därmed ett behov av en fullständig och aktuell förteckning över vilka aktuarier som utför uppgifter i aktuariefunktionen i varje försäkringsföretag. FI anser även att registreringen ger möjlighet att utöva en närmare tillsyn över de aktuarier som utför uppgifter i funktionen. Registreringen ger t.ex. information om hur många uppdrag en person har sammanlagt.

9.6 Uppdragsavtal – 10 kap. 19-22 §§ nFRL

FI noterar att 10 kap. 19 § nFRL har fått en utformning som avviker från artikel 49.1 i Solvens 2-direktivet. Den föreslagna lagbestämmelsen innebär att tillämpningsområdet för lagreglerna om uppdragsavtal begränsas till ”viss operativ verksamhet och vissa funktioner som är av väsentlig betydelse för företagets försäkringsrörelse”. Detta omfattar då även bestämmelsen i sista ledet att uppdragsavtal inte inskränker företagets eget ansvar för den utlagda verksamheten, samt de allmänna tillsynskraven i 22 §. I artikel 49.1 avses dock alla former av uppdragsavtal, inte bara de som är av väsentlig betydelse. FI anser att lagbestämmelsen måste justeras för att bättre överensstämja med direktivbestämmelsen. För försäkringsföretag råder ett förbud mot försäkringsfrämmande verksamhet. Det innebär bl.a. att ett försäkringsföretag, till skillnad mot t.ex. banker inte kan ha blandad finansiell verksamhet. Eftersom ett försäkringsföretags hela verksamhet ska ha samband med försäkringsrörelsen, bör de grundläggande bestämmelserna om uppdragsavtal gälla utan något väsentlighetsrekvisit.

FI anser också att bestämmelsen i 21 § om anmälan av uppdragsavtal av väsentlig betydelse klart avviker från direktivet. Enligt artikel 49.3 ska ett försäkringsföretag i god tid underrätta tillsynsmyndigheten innan ett uppdragsavtal av väsentlig betydelse ingås. Den tidpunkt som anges i 21 § innebär i stället krav på företaget att underrätta FI först efter att uppdragsavtalet ingåtts. Direktivsbestämmelsen får antas ha tillkommit för att möjliggöra en effektiv tillsyn av dessa uppdragsavtal och bör därmed inte ändras på nationell nivå. FI kan inte heller se att det skulle vara orimligt betungande för företagen att anmäla uppdragsavtal enligt direktivet. I så fall får det antas att direktivet skulle ha getts en annan utformning.

För att lagbestämmelsen bättre ska överensstämja med direktivet föreslår FI därmed att 10 kap. 19 och 21 §§ nFRL ändras enligt följande.

19 § Ett försäkringsföretag får, med de begränsningar som följer av 20 §, uppdra åt någon annan att utföra ~~viss operativ verksamhet~~ ett visst arbete och vissa funktioner som ~~är av väsentlig betydelse för~~ ingår i företagets försäkringsrörelse (uppdragsavtal). Ett sådant uppdrag inskränker dock inte företagets ansvar enligt denna lag.

21 § Ett försäkringsföretag som avser att ingå ~~har ingått~~ ett uppdragsavtal som avser operativ verksamhet eller funktioner som är av väsentlig

betydelse ska ~~innan avtalet har börjat gälla~~ anmäla detta till FI i god tid innan avtalet ingås. Ett försäkringsföretag ska snarast anmäla till FI om det inträffar väsentliga förändringar inom sådan verksamhet eller funktioner.

9.7 Bestämmelse som ska införas i nFRL

I artikel 258.1c i EU-förordningen finns en bestämmelse om styrelsens samlade kompetens. Som behörig myndighet måste FI, i samband med prövningen av enskilda styrelseledamöter, också kunna säkerställa att företagen uppfyller ovan nämnda krav i EU-förordningen. Det är FI:s uppfattning att det också skulle vara motsägelsefullt om FI inte invänder mot nya enskilda styrelseledamöter men i den löpande tillsynen underkänner företagets bedömning av styrelsens samlade kompetens. FI anser därför att det i en kompletterande lagbestämmelse måste framgå att FI ska bedöma om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda ett försäkringsföretag. Detta är också i linje med den roll som FI har på bankområdet (jfr den liknande bestämmelsen i 3 kap 2 § första stycket 5 lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse). Lagförslaget ska också innehålla ett föreskriftsbemyndigande om en sådan helhetsbedömning.

10 Offentliggörande

10.1 Solvens- och verksamhetsrapport – 16 kap. 1 § nFRL

I rubriken till artikel 256 i Solvens 2-direktivet samt i EU-förordningen har den publika rapporten ”Solvency and financial condition report” i den svenska versionen kallats ”Rapporten om solvens och finansiell ställning”. Denna benämning bör även användas i lagtexten.

Det är lämpligare att i lagtext ange att rapporten ska offentliggöras ”årligen” i stället för ”en gång per år” (jfr ordalydelsen av artikel 51 i Solvens 2-direktivet). Den föreslagna bestämmelsen bör överensstämma med 19 kap. 78 § nFRL.

10.2 Uppdatering av rapporten – 16 kap. 4-6 §§ nFRL

I 16 kap. 4 § sista stycket nFRL bör det även framgå att den information som ett försäkringsföretag ska offentliggöra även ska innehålla det som anges i 16 kap. 5 § första stycket 1-5 nFRL.

FI anser vidare att 16 kap. 6 § första stycket 1 nFRL bör justeras enligt följande för att bättre överensstämma med ordalydelsen av artikel 54.1a i Solvens 2-direktivet.

1. bedömer att företaget inte kommer att kunna överlämna en realistisk kortsiktig finansiell saneringsplan, eller

11 Tillsyn

11.1 Tillsyn över försäkringstekniska avsättningar – 17 kap. 16 § nFRL

Enligt artikel 84 i Solvens 2-direktivet ska ett försäkringsföretag visa att nivån på de försäkringstekniska avsättningarna är lämplig samt att de metoder som används är tillämpliga och relevanta och att underliggande statistisk data som används är adekvat.

FI anser att det är olämpligt att i lagtexten använda ordet ”rapport”, då detta kan sammanblandas med annan rapportering. Lagtexten bör justeras enligt följande.

På begäran av FI ska ett försäkringsföretag till FI visa att nivån ~~lämna en rapport som utvisar att nivån~~ på de försäkringstekniska avsättningarna är lämplig samt att beräkningen av dem utförs med relevanta metoder och med adekvata statistiska underlag.

11.2 Företagsspecifika parametrar – 17 kap. 21-22 §§ nFRL

Av artikel 110 i Solvens 2-direktivet framgår att FI får ”kräva” att det berörda företaget ersätter parametrar som används vid beräkningen av standardformeln med företagsspecifika parametrar. FI föreslår därför att ”besluta” i 17 kap. 21 § nFRL ersätts med ”förelägga”. Samma ändring bör göras i 17 kap. 22 § nFRL, som grundar sig på artikel 119 i Solvens 2-direktivet.

11.3 Kapitaltillägg – 17 kap. 23-24 §§ nFRL

FI anser att det vore mer lämpligt om den föreslagna ordningen av alternativen för kapitaltillägg följer den ordning som används i artikel 37 i Solvens 2-direktivet.

17 kap. 24 § tredje stycket nFRL bör justeras enligt följande för att bättre överensstämja med artikel 37.2 andra stycket i Solvens 2-direktivet.

Ett kapitaltillägg som avses i 23 § 4 ska vara proportionellt beräknas så ~~att det är proportionerligt~~ mot de risker som föreligger på grund av bristerna i företagsstyrningssystemet.

11.4 Bestämmelser som bör införas i nFRL

11.4.1 Artikel 85 i Solvens 2-direktivet

Enligt artikel 85 i Solvens 2-direktivet får en tillsynsmyndighet, om ett försäkringsföretag inte uppfyller kraven för beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna, kräva att dessa ska öka så att de motsvarar

nivån enligt artiklarna 76-83 i direktivet. FI anser att detta är en tillsynsåtgärd som bör regleras i lag.

11.4.2 Åtgärder vid bristande efterlevnad av villkoren för användning av matchningsjustering

I den sista meningen i motivtexten i avsnitt 17.6.2 (s. 269) anges att ”ett företag som har fått ett föreläggande att omedelbart upphöra med användningen av matchningsjustering får inte beviljas nytt tillstånd inom två år från föreläggandet”. Bestämmelsen bygger på artikel 77b.2 i Solvens 2-direktivet. Det finns dock inte någon bestämmelse om detta i 17 kap. nFRL. En sådan bör införas.

11.4.3 Upplysningar från tredje part

Det framgår inte av någon bestämmelse att FI kan begära upplysningar från en extern part, t.ex. en revisor eller någon annan expert. Denna möjlighet ges dock enligt artikel 35.2c i Solvens 2-direktivet. FI anser således att en sådan bestämmelse bör införas i nFRL.

12 Ingripanden

12.1 Ingripanden – 18 kap. 1 § nFRL

Bestämmelsen reglerar ingripande vid ett försäkringsföretags åsidosättande av sina skyldigheter enligt bl.a. författningar som reglerar företags näringsverksamhet.

FI önskar ett klagörande om begreppet ”näringsverksamhet” avsiktligt skiljer sig från motsvarande begrepp på bankområdet, där endast begreppet ”verksamhet” används (se 13 kap. 2 § och 15 kap. 1 § första stycket lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse).

12.2 Underrättelse vid brist i kapitalkrav – 18 kap. 4 och 7 §§ nFRL

Bestämmelserna avser inte ingripande från FI. Det framstår som mer naturligt att dessa underrättelseskyldigheter i stället regleras i 8 kap. nFRL som handlar om kapitalkrav.

12.3 Finansiell saneringsplan – 18 kap. 8 § nFRL

FI anser att upprättandet av en finansiell saneringsplan vid bristande uppfyllelse av minimikapitalkravet inte ska föregås av ett föreläggande från FI utan att företaget i ett sådant läge ska agera självständigt och upprätta den finansiella saneringsplanen utan FI:s föreläggande härom. Detta överensstämmer också med artikel 139.2 i Solvens 2-direktivet där det inte

heller uppställs något krav på att tillsynsmyndigheten ska kräva nödvändiga åtgärder av försäkringsföretaget.

12.4 Återkallelse av tillstånd – 18 kap. 14 § nFRL

Hänvisningen i punkt 4 ska rätteligen vara till ”6 § andra stycket”.

12.5 Bestämmelser som bör införas i nFRL

I 18 kap. 12 § nFRL finns en sanktionsbestämmelse som tar sikte på när en person som ingår i ett försäkringsföretags styrelse, m.m. inte uppfyller vissa närmare i lag angivna krav. FI anser att bestämmelsen bör utökas till att avse sanktionsmöjlighet även i det fall då styrelsens samlade kompetens inte är godtagbar (se avsnitt 9.7).

Av 16 kap. 17 § FRL följer att FI får besluta om förseningsavgift för det fall ett försäkringsföretag inte i tid lämnar de upplysningar som har föreskrivits med stöd av 14 kap. 18 § andra stycket 1 FRL. Den senare bestämmelsen tar sikte på möjligheten för FI att meddela föreskrifter om den generella upplysningsplikten enligt 14 kap. 5 § FRL. För att FI ska kunna ta ut förseningsavgift av ett försäkringsföretag som inte i tid rapporterar upplysningar om en grupp enligt den nya bestämmelsen i 19 kap. 73 § nFRL, bör det i 16 kap. 17 § FRL även göras en hänvisning till bemyndigandet i 19 kap. 100 § första stycket 3 nFRL.

Av 16 kap. 4 § FRL framgår att om rättigheterna för försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar hotas, ska FI förelägga försäkringsföretaget eller dess styrelse att upprätta och för godkännande överlämna en finansiell saneringsplan. FI får i dessa fall även utse en särskild företrädare att sköta hela eller delar av driften av företaget. FI anser att detta är en viktig ingripandeåtgärd som också bör finnas i nFRL.

13 Grupper

13.1 Nya gruppregler och definitioner – avsnitt 18.1.1

En grupp kan omfatta en mängd olika typer av företag som bedriver både försäkringsverksamhet och annan verksamhet. Vidare kan företagen i gruppen ha säte i olika länder. Därmed är det viktigt att gruppreglerna är tydliga när det gäller vilket företag som ska ansvara för, eller som kan utföra, olika uppgifter inom gruppen under tillsyn. För vissa detaljerade regler, t.ex. de om beräkning av gruppbaserad solvens, är det också viktigt att det framgår från vilket företag beräkningen utgår. I Solvens 2-direktivets gruppregler är ”företag med ägarintresse” ett grundläggande begrepp som används genomgående. Direktivets gruppregler kompletteras av mer detaljerade regler i EU-förordningen och i Eiopas riktlinjer som också ska tillämpas i Sverige. I den svenska lydelsen av EU-förordningen används genomgående ”företag med

ägarintresse”. Även i den kommande översättningen av riktlinjer förväntas ”företag med ägarintresse” användas eftersom riktlinjerna baseras på bestämmelserna i Solvens 2-direktivet.

I lagförslaget anges i motivtexten till 19 kap. (s. 298) att begreppet ”företag med ägarintresse” inte införs eftersom det är språkligt näraliggande med begreppet ”ägarintresse” men att det inte har samma innebörd. Att begreppet inte införs får konsekvenser för utformningen av hela gruppkapitlet i nFRL. I de grundläggande bestämmelserna där begreppet grupp definieras och där det framgår när grupptillsyn blir aktuellt utgår Solvens 2-direktivet från ”företag med ägarintresse”. Även om Solvens 2-direktivets gruppregler i sak genomförs enligt lagförslaget blir det enligt FI svårt för företagen och andra berörda att läsa och tolka nFRL ihop med reglerna i övriga delar av regelverket.

För att underlätta tillämpningen av gruppreglerna anser FI att Solvens 2-direktivets begrepp ”företag med ägarintresse” ska införas i gruppreglerna i nFRL. I andra hand måste det tydligt framgå av motivtexten hur lagtexten förhåller sig till regleringen på andra nivåer.

13.2 Fall då grupptillsyn ska utövas över försäkringsföretag – 19 kap. 2 § nFRL

FI anser att första stycket i bestämmelsen bör delas upp i två meningar. I den första meningen bör det anges att grupptillsyn ska utövas över försäkringsföretag som ingår i en grupp. Den andra meningen bör ange de fall då grupptillsyn ska utövas. Därigenom får bestämmelsen en struktur som överensstämmer med den i artikel 213 i Solvens 2-direktivet.

De fall då grupptillsyn ska utövas och som anges i lagtexten bör närmare knyta an till lydelsen av artikel 213 i Solvens 2-direktivet. Där anges fyra fall då grupptillsyn ska utövas beroende på gruppens struktur (punkt 2a-d). I den föreslagna lagbestämmelsen har en uppdelning gjorts i tre punkter och därefter i två separata stycken. När en internationell grupp föreligger underlättar det, både för berörda företag och för FI:s samarbete med andra tillsynsmyndigheter, om nFRL:s uppdelning av fall då grupptillsyn utövas överensstämmer med den uppdelning som finns i motsvarande bestämmelse i direktivet.

13.3 Ansvarigt företag i en grupp – 19 kap. 3 § nFRL

FI noterar att den föreslagna bestämmelsen går längre än relevanta artiklar i Solvens 2-direktivet. Att alltid kunna peka ut ett ansvarigt företag i en grupp i de bestämmelser som grundar sig på något otydliga artiklar i Solvens 2-direktivet (och där ledning inte heller kan hämtas i EU-förordningen eller riktlinjer) kan dock fylla en viktig funktion. I de fall direktivet innehåller en uttrycklig bestämmelse om att t.ex. ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag kan ansvara för utförandet av vissa uppgifter, måste emellertid motsvarande regler i 19 kap. nFRL vara tydliga.

FI noterar också att den föreslagna bestämmelsen i tredje stycket om att försäkringsföretaget med störst balansomslutning ska ansvara för utförandet av vissa uppgifter inte alltid torde få till följd att det mest lämpliga företaget blir ansvarigt. FI anser därför att denna bestämmelse ska ses över.

Även hänvisningarna i den föreslagna bestämmelsen till andra regler i 19 kap. nFRL bör ses över (bl.a. hänvisar 3 § till 3 §).

FI anser vidare att resonemanget i motivtexten till 19 kap. 82 § nFRL måste bearbetas. I artikel 213.2 i Solvens 2-direktivet regleras t.ex. inte vilket företag som är ansvarigt i en grupp utan där anges endast när grupptillsyn ska tillämpas. Vad som avses med ”att företagen i gruppen sammantaget uppfyller kraven i bestämmelserna om grupptillsyn” måste också förtydligas i motivtexten (s 302 ff.).

13.4 Nivån för grupptillsyn på en grupp inom EES – 19 kap. 4 § nFRL

Av artikel 215 i Solvens 2-direktivet följer att det normalt bara ska utövas grupptillsyn på högsta EES-nivå. När en sådan nivå har fastslagits kan det dock finnas anknutna företag från tredje land som ska omfattas av grupptillsynen. Samtliga företag i gruppen behöver alltså inte vara inom EES.

För att närmare knyta an till artikel 215.1 i Solvens 2-direktivet och för att förtydliga innebörden av regeln, föreslår FI att 4 § får följande lydelse.

Nivån för grupptillsyn på en grupp Yttersta moderföretag inom EES

4 § Om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES som är moderföretag till ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket 1 eller 2 ska bestämmelserna om grupptillsyn i 5–11 och 28–89 §§ tillämpas enbart på nivån för detta yttersta moderföretag inom EES. hela gruppen sammantaget och inte särskilt på någon annan nivå i gruppen.

Om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsföretag eller en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag med huvudkontor inom EES eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES som är moderföretag till ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som i sin tur är moderföretag till ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket 3, ska bestämmelserna om grupptillsyn i 5–11 och 28–89 §§ tillämpas enbart på nivån för detta yttersta moderföretag inom EES. hela gruppen sammantaget och inte särskilt på någon annan nivå i gruppen.

13.5 Undantag då tillsyn även ska utövas enligt konglomeratlagen – 19 kap. 5 § nFRL

FI anser att bestämmelsen bör kompletteras så att det tydligare framgår på vilken nivå och enligt vilket regelverk undantag kan erhållas om gruppen är föremål för konglomerattillsyn på en högre nivå.

5 § Om det i toppen av en grupp finns ett sådant yttersta moderföretag som avses i 4 § och det företaget i sin tur är dotterföretag till ett sådant företag som avses i 3 kap. 1 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, får FI, när FI är grupptillsynsmyndighet, besluta att, på nivån för detta dotterföretag, inte tillämpa bestämmelserna om grupptillsyn enligt 46 och 47 §§ avseende riskkoncentrationer och interna transaktioner.

13.6 När FI är grupptillsynsmyndighet – 19 kap. 8 § nFRL

FI anser att punkt 2 i den föreslagna bestämmelsens andra stycke bör justeras så att det blir tydligare vilket holdingföretag som avses. Bestämmelsen bör ändras enligt följande.

Finansinspektionen ska även vara grupptillsynsmyndighet

2. om det i toppen av en grupp finns ett försäkringsholdingföretag ~~om ett försäkringsholdingföretag~~ eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är moderföretag till ett försäkringsföretag.

13.7 Undantag från grupptillsyn – 19 kap. 13 § nFRL

I artikel 214.2 i Solvens 2-direktivet anges att det är tillsynsmyndigheten i det land där en undantagen EES-försäkringsgivare ligger, som får fråga företaget i toppen av gruppen om information som den tillsynsmyndigheten behöver för tillsynen av den undantagna försäkringsgivaren. FI noterar dock att det i den föreslagna lagbestämmelsen anges att det är FI i egenskap av grupptillsynsmyndighet som ska begära informationen. Bestämmelsen bör justeras för att bättre överensstämma med direktivsbestämmelsen.

13.8 Riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp – 19 kap. 14 § nFRL

FI anser att den föreslagna bestämmelsen bör justeras för att bättre överensstämma med lydelsen av artikel 213.3 i Solvens 2-direktivet. Den föreslagna justeringen nedan tydliggör även att bestämmelsen avser undantag om gruppen också träffas av reglerna för finansiella konglomerat, antingen på samma nivå som gruppen själv eller för att gruppen tillhör ett konglomerat på en högre nivå.

Undantag från kravet på tillsyn över riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp

14 § FI får, när FI är grupptillsynsmyndighet, efter samråd med berörda behöriga myndigheter besluta att tillsyn över sådana riskkoncentrationer och transaktioner inom en grupp som avses i 46 § inte ska utövas på nivån för ett sådant försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket 1 eller 2, eller på nivån för det försäkringsholdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är moderföretag till ett försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket 3 och som är ett anknutet företag till eller själv är en reglerad enhet eller ett blandat finansiellt holdingföretag som omfattas av lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

13.9 Parallella regelverk – 19 kap. 15-16 §§ nFRL

FI vill uppmärksamma att begreppet ”finansiella företagsgrupper” som anges i 19 kap. 16 § nFRL inte används i den nya tillsynsförordningen. Det nya begreppet är ”konsoliderad situation” och definieras i artikel 4.47 i tillsynsförordningen. Begreppet bör inte heller användas i nFRL.

13.10 Grupptillsyn i toppen av en grupp (nationell undergrupptillsyn) – 19 kap. 18 §

FI tillstyrker förslaget som ger FI möjlighet att besluta om undergrupptillsyn på högsta nationella nivå. Enligt artikel 216 i Solvens 2-direktivet ska nationell undergrupptillsyn efter sådant beslut tillämpas på högsta nationella nivå, dvs. på nivån för det yttersta moderföretaget i Sverige. När en sådan nivå har fastslagits omfattar dock tillsynen även anknutna företag med huvudkontor i andra länder, både inom och utom EES.

Rubriken till och lydelsen av den föreslagna bestämmelsen bör omformuleras så att det bättre framgår att det är på den yttersta nationella nivån som undergrupptillsyn kan beslutas, och att det är toppen av gruppen som ska vara i Sverige, inte hela gruppen.

13.11 Överenskommelser om samordnad grupptillsyn – 19 kap. 27 § nFRL

Utformningen av det första stycket kan ge läsaren den felaktiga uppfattningen att den undergrupp som avses enbart består av företag som har sina huvudkontor i Sverige och i de länder där man kommit överens med myndigheterna om denna regionala undergrupptillsyn. Artikel 217 i Solvens 2-direktivet är visserligen i delar otydligt utformad men avsikten torde vara att reglera situationen då det finns mer än ett företag i toppen av undergruppen. När högsta nivån av tillsyn har konstaterats, ingår alla företag i gruppen enligt gruppdefinitionen. Med anledning av det anförda bör 27 § omformuleras så att inte detta kan missförstås.

13.12 Kapitalbas och kapitalkrav på gruppnivå – 19 kap. 28 § nFRL

FI anser att lagtexten bör vara utformad på samma sätt som motsvarande regel för enskilda försäkringsföretag i 7 kap. 1 § nFRL, så att även eventuella kapitaltillägg enligt 19 kap. 40 § nFRL beaktas. Ordet ”särskilt” bör också tas bort eftersom det kan uppfattas som om det finns olika sorters gruppbaseade solvenskapitalkrav.

13.13 Metoder för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav/hänvisningar inom parentes – 19 kap. 29 § nFRL

FI anser att vissa grundläggande delar av artikel 230 i Solvens 2-direktivet inte har genomförts i lag. Det är t.ex. viktigt att det tydligt framgår att vissa regler om beräkning av kapitalbas för enskilda företag också ska tillämpas vid beräkning av gruppbasead kapitalbas, på samma sätt som anges för beräkning av det gruppbaseade solvenskapitalkravet i 19 kap. 33 § nFRL. I artikel 230 framgår också vad det gruppbaseade solvenskapitalkravet minst ska uppgå till samt vilka kapitalbasposter som får täcka detta. Även detta bör framgå av lag. FI anser inte att artikel 230-233 i Solvens 2-direktivet har genomförts i lag genom hänvisningarna inom parentes i den föreslagna lagbestämmelsen.

Liknande hänvisningar till Solvens 2-direktivet görs även i t.ex. 19 kap. 9, 11, 27 §§ nFRL.

13.14 Proportionellt beaktande av innehav – 19 kap. 30 § nFRL

Artikel 221.1 i Solvens 2-direktivet utgår från ”företag med ägarintresse” för att ange kopplingen till de anknutna företag i vilka proportionell andel ska beaktas. Den föreslagna lagtexten anger i stället ”ett försäkringsföretag, en EES-försäkringsgivare, ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag”. FI anser att hänvisning bör göras till 19 kap. 2 § nFRL på samma sätt som gjorts i andra bestämmelser. Även andra hänvisningar till 19 kap. 2 § nFRL som är ett resultat av att ”företag med ägarintresse” inte införs bör ses över. Som exempel kan nämnas 19 kap. 78 och 79 §§ där hänvisning görs till 19 kap. 2 § första stycket 1 och/eller 2 nFRL vad gäller det fall då det finns ett försäkringsföretag i toppen av den grupp som ska ha grupptillsyn. I dessa paragrafer görs inte någon motsvarande hänvisning till 19 kap. 2 § första stycket 3 nFRL vad gäller ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag. Detta gör att det inte framgår att det är holdingföretaget i toppen på gruppen som avses.

13.15 Beslut om proportionellt beaktande av innehav – 19 kap. 31 § nFRL

FI anser att inte bara andra berörda behöriga myndigheter, utan även FI, ska ha möjlighet att beakta företag som moderföretag, dotterföretag och ägarintresse (jfr ordalydelsen av artikel 212.2 i Solvens 2-direktivet). Detta bör förtydligas i lagtexten. Se också kommentar till motivtexten på s. 296.

I första stycket 2 anges ”väsentligt inflytande”. Det stämmer mot den svenska motsvarigheten av ”significant influence” i artikel 221 i Solvens 2-direktivet. Bestämmelsen avser dock den möjlighet till bedömning av en tillsynsmyndighet som anges i artikel 212.2, där för ”significant influence” används ”betydande inflytande”. FI anser därför att ”betydande inflytande” bör användas.

13.16 Avdrag vid beräkning av den gruppbaseade kapitalbasen – 19 kap. 32 § nFRL

I den föreslagna bestämmelsen framgår att avdrag ska göras för dubbelräkning av poster i kapitalbasen samt då det föreligger ömsesidig finansiering. Den föreslagna lydelsen är inte komplett vad gäller mellan vilka företag som dubbelräkning eller ömsesidig finansiering ska anses föreligga, för att avdrag ska göras. Detta och andra detaljer om dessa avdrag kommer att framgå av FI:s föreskrifter om FI får det bemyndigande som framgår av 19 kap. 100 § första stycket 1 nFRL. Lagtexten bör därmed endast innehålla den grundläggande bestämmelsen om att avdrag ska göras. FI föreslår följande lydelse.

32 § Vid beräkningen av den gruppbaseade kapitalbasen ~~i ett försäkringsföretag~~ ska avdrag göras för dubbelräkning av poster som ingår i kapitalbasen. ~~hos ett annat försäkringsföretag eller hos en EES-försäkringsgivare i gruppen. I beräkningen ska avdrag också göras för värden som skapats internt inom gruppen och som härrör från ömsesidig finansiering. mellan två företag som är anknutna till ett försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket 1–3.~~

13.17 Åtgärder vid avvikelser av en intern modell på grupp nivå – 19 kap. 39 § nFRL

FI anser att rubriken bör justeras till ”Åtgärder om ett försäkringsföretags riskprofil avviker från antaganden för den interna modellen på grupp nivå”.

Av Solvens 2-direktivet framgår att kapitaltillägg kan ges så länge ett företag inte på ett korrekt sätt har vidtagit åtgärder med anledning av synpunkter som tillsynsmyndigheten har framfört. Denna omständighet bör framgå av lagtexten.

13.18 Kapitaltillägg på grupp nivå – 19 kap. 40 § nFRL

Den föreslagna bestämmelsen bör i första stycket kompletteras så att det tydligt framgår att kapitaltillägg även kan ges när gruppens företagsstyrningssystem avviker väsentligt från kraven i 10 kap. 1 § nFRL.

13.19 Fortlöpande övervakning av gruppens solvenskapitalkrav – 19 kap. 43 § nFRL

I den föreslagna bestämmelsen hänvisas till de företag som avses i 19 kap. 42 § nFRL. Det ska dock rätteligen hänvisas till 19 kap. 42 § första stycket nFRL för att knyta an till artikel 219.2 i Solvens 2-direktivet, som bestämmelsen grundar sig på.

13.20 Åtgärder vid bristande lydnad av gruppens solvenskapitalkrav – 19 kap. 44 § nFRL

Av 19 kap. 28 § nFRL framgår att det, i fall av grupp tillsyn enligt 19 kap. 2 § första stycket 1-3 nFRL, alltid är ett försäkringsföretag som ska "säkerställa" att det för gruppen finns en tillräcklig grupp baserad kapitalbas. Detta följer av artikel 218.2-3 i Solvens 2-direktivet. Den föreslagna bestämmelsen i 19 kap. 44 § nFRL anger att det alltid är ett försäkringsföretag som ska "underrätta" grupp tillsynsmyndigheten om det grupp baserade solvenskapitalkravet inte uppfylls eller riskerar att inte uppfyllas inom tre månader. Av artikel 218.5 i direktivet framgår dock att det är "företaget med ägarintresse" som kan informera grupp tillsynsmyndigheten. Detta framgår också av motivtexten (s. 337). Det kan alltså vara också vara ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som "underrättar" grupp tillsynsmyndigheten. Den föreslagna bestämmelsen i 19 kap. 44 § nFRL bör ändras för att bättre återge innebörden av artikel 218.5 i direktivet.

13.21 Grupp solvens för vissa försäkringsföretag – 19 kap. 45 § nFRL

FI anser att en komplettering behöver göras när det gäller hänvisningen i 19 kap. 45 § andra stycket nFRL till bestämmelser om kapitalbas för enskilda företag. I den föreslagna bestämmelsen anges att 7 kap. 2-10 §§ nFRL ska tillämpas. Enligt artikel 235 i Solvens 2-direktivet ska dock även de delar av artikel 98 som avser kapitalbasposter som får medräknas för att täcka solvenskapitalkravet tillämpas. Dessa har införts i 7 kap. 11 § nFRL. Hänvisning till denna bestämmelse bör därmed läggas till.

13.22 Rapportering – 19 kap. 46 § nFRL

Artikel 244-245 i Solvens 2-direktivet har rubriken "Tillsyn över riskkoncentrationer" respektive "Tillsyn över transaktioner inom en grupp". I rubriken bör därför "interna" utgå (jfr rubriken i 19 kap. 14 § nFRL).

13.23 Företagsstyrningssystem inom en grupp – 19 kap. 48 § nFRL

FI noterar att bestämmelsen inte anger vilket företag som ansvarar för företagssystemet inom en grupp. Med den lydelse som finns om ansvarigt företag i 3 § blir det därmed alltid ett försäkringsföretag som ansvarar även i en grupp med ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag i toppen. Detta torde inte stämma med innebörden av artikel 246 i Solvens 2-

direktivet (se också kommentaren till 19 kap. 3 § nFRL). Bestämmelsen bör justeras för att bättre överensstämma med innebörden i direktivbestämmelsen.

Samma ordval bör användas i den föreslagna bestämmelsen som i 10 kap. nFRL om företagsstyrning. FI föreslår därför att ”sunda rapporteringsrutiner och redovisningsmetoder” bör anges i punkt 2 i det tredje stycket.

13.24 Egen risk- och solvensbedömning som omfattar en grupp – 19 kap. 49 § nFRL

Den föreslagna bestämmelsen handlar om egen risk- och solvensbedömning som omfattar en grupp. I regeln hänvisas till 10 kap. 12 § nFRL. FI anser att hänvisning i stället bör göras till 10 kap. 11-12 §§ nFRL, eftersom den egna risk- och solvensbedömningsprocessen beskrivs i båda dessa bestämmelser (jfr hänvisningarna i artikel 246.4 till artikel 45 i Solvens 2-direktivet).

FI anser att 19 kap. 49 § första stycket 3 nFRL ska utgå eftersom de två första punkterna i bestämmelsen uttömmande anger vilket företag som ska genomföra en egen risk- och solvensbedömning.

13.25 Åtgärder då ett dotterföretags riskprofil avviker – 19 kap. 55 § nFRL

Den föreslagna bestämmelsen bör justeras så att det framkommer att det är FI som i undantagsfall får lämna ett sådant förslag till företaget samt att FI ska diskutera förslaget med tillsynskollegiet och redovisa skälen till sitt förslag till både företaget och tillsynskollegiet.

Justeringarna bör göras för att bestämmelsen bättre ska överensstämma med artikel 238.3 i Solvens 2-direktivet.

13.26 Åtgärder om solvenskapitalkravet inte är uppfyllt – 19 kap. 57 § nFRL

I den föreslagna bestämmelsen hänvisas felaktigt till 20 kap. 5 § nFRL. Det ska rätteligen hänvisas till 18 kap. 5 § nFRL.

13.27 Åtgärder om minimikapitalkravet inte är uppfyllt – 19 kap. 60 § nFRL

I den föreslagna bestämmelsen hänvisas felaktigt till 20 kap. 8 § nFRL. Det ska rätteligen hänvisas till 18 kap. 8 § nFRL. Lagtexten ska vidare överensstämma med 19 kap. 57 § nFRL.

13.28 Tillgång till information – 19 kap. 72-74 §§ nFRL

I 14 kap. FRL används begreppet ”uppgifter” i stället för ”information”. Det bör användas även här. FI anser därför att rubriken bör justeras så att den

speglar innehållet i de aktuella bestämmelserna, dvs. att det är upplysningar som avses.

19 kap. 72§ nFRL bör justeras så att bestämmelsen avser informationsutbyte mellan alla företag som omfattas av grupp tillsyn enligt 19 kap. 2 § nFRL. Bestämmelsen grundar sig på artikel 254.1 i Solvens 2-direktivet, men torde inte ha samma innebörd. Artikel 254.1 stadgar att information ska utbytas inom gruppen och inte bara utbytas till ett försäkringsföretag. Bestämmelsen bör därmed justeras enligt följande.

Företag som ingår i samma grupp som ett försäkringsföretag som avses i 2 § första stycket och sådana fysiska personer som avses i 46 § tredje stycket ska till försäkringsföretaget lämna de upplysningar som skulle kunna vara relevanta för grupp tillsynen. behövs för grupp tillsynen. Upplysningarna ska lämnas på försäkringsföretagets begäran så snart det kan ske.

Enligt artikel 219.1 andra stycket i Solvens 2-direktivet ska relevant data för beräkning och resultat lämnas till grupp tillsynsmyndigheten av försäkringsföretag eller holdingföretag. Av artikel 254.2 framgår att en tillsynsmyndighet ska ha tillgång till all information oavsett vilken typ av företag informationen gäller. Därför anser FI att 19 kap. 73 § nFRL bör justeras så att det framgår att det inte bara är ett försäkringsföretag som kan lämna information till FI.

19 kap. 74 § nFRL bör också justeras som följd av FI:s föreslagna justering av 19 kap. 73 § nFRL.

13.29 Kontroll av information – 19 kap. 75 § nFRL

Rubriken och texten i lagförslaget bör justeras så att den överensstämmer med lagtexten i 19 kap. 72-74 §§ nFRL, dvs. att det är upplysningar som avses. I artikel 255 i Solvens 2-direktivet görs även en hänvisning till artikel 254. I lagförslaget motsvaras denna artikel av bestämmelserna i 19 kap. 72-74 §§ nFRL. En hänvisning till dessa bestämmelser bör därmed införas.

13.30 Offentliggörande – 19 kap. 78 § nFRL

I rubriken till artikel 256 i Solvens 2-direktivet samt i EU-förordningen har den publika rapporten ”Solvency and financial condition report” översatts till ”Rapporten om solvens och finansiell ställning”. Detta begrepp bör även användas i lagtexten.

Det är lämpligare att i lagtext ange att rapporten ska offentliggöras ”årligen” i stället för ”en gång per år”. (jfr ordalydelsen av artikel 51 i Solvens 2-direktivet). Den föreslagna bestämmelsen bör överensstämma med 16 kap. 1 § nFRL.

13.31 Innehållet den gemensamma rapporten – 19 kap. 80 § nFRL

Den föreslagna bestämmelsen bör justeras så att det framgår att det är gruppen och dess samlade solvens och finansiella ställning som ska ingå i rapporten. Under punkt 2 bör det också framgå att det är dotterföretagets solvens- och finansiella ställning som ska ingå i rapporten.

Texten i lagförslaget bör justeras så att den överensstämmer med lagtexten i övrigt, dvs. att det är upplysningar som avses (se kommentaren till 19 kap. 75 § nFRL).

13.32 Åtgärder för att säkerställa regelefterlevnad, m.m. – 19 kap. 82-89 §§ nFRL

Det är på grund av legalitetskäl viktigt att bestämmelsen om ingripande mot grupper blir tydligt utformad. Lagförslaget i 18 och 19 kap. nFRL måste ses över så att det säkerställs att FI kan ingripa och sanktionera ett försäkringsföretag, försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som har åsidosatt sina skyldigheter enligt de gruppbestämmelser som följer av Solvens 2-direktivet.

Enligt FI innebär hänvisningen till 3 § nFRL i 82 § en begränsning av bestämmelsens tillämpningsområde. För det fall det kan konstateras att ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag har åsidosatt en bestämmelse i 19 kap. nFRL, t.ex. underlåtit att rapportera enligt 47 §, torde hänvisningen till 3 § innebära att FI inte kan förelägga holdingföretaget att skicka in rapporten. Orsaken är att det av 3 § följer att ”om inte annat anges i detta kapitel” ansvarar de ”försäkringsföretag” som anges i 2 § första stycket för att vissa närmare angivna gruppkrav är uppfyllda. I 47 § anges däremot att det kan vara ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som ansvarar för rapporteringen. I ett sådant fall torde FI inte kunna stödja sig på 82 § för att säkerställa regelefterlevnaden eftersom holdingföretaget inte är ett försäkringsföretag som ansvarar enligt 3 §.

FI anser vidare att lydelsen ”när FI inte är grupp tillsynsmyndighet” i punkt 2 begränsar bestämmelsen jämfört med ordalydelsen av artikel 258 i Solvens 2-direktivet. FI kan vara både grupp tillsynsmyndighet och den tillsynsmyndighet som ska förelägga ett svenskt försäkringsföretag i gruppen att vidta åtgärder enligt denna punkt.

Den sista meningen i 82 § andra stycket nFRL måste också justeras så att det framgår att motsvarande gäller om FI är grupp tillsynsmyndighet ”och” det i gruppen ingår en EES-försäkringsgivare.

FI noterar slutligen de möjligheter till ingripande och sanktion mot försäkringsholdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som föreslås i 83-89 §§ nFRL. Enligt artikel 258 i Solvens 2-direktivet ska sådana åtgärder fastställas av respektive medlemsstat. FI anser att det i motivtexten måste

redovisas vilka överväganden man har gjort härvidlag (jfr prop. 2006/07:5 s. 365 f.).

13.33 Tillsyn över transaktioner inom vissa grupper – 19 kap. 99 § nFRL

FI anser att ordet ”interna” bör utgå (jfr kommentaren till 19 kap. 46 § nFRL).

13.34 Begrepp som bör ändras

I 19 kap. nFRL förekommer begreppet ”huvudkontor”. I Solvens 2-direktivet används dock begreppet ”säte”. FI anser att det är bättre att använda ”säte” i de sammanhang där det är viktigt att fastställa var ett holdingföretag är beläget.

Begreppet ”försäkringsholdingbolag” förekommer i lagtexten (se t.ex. 19 kap. 34 och 93 §§ nFRL). Detta begrepp bör ändras till ”försäkringsholdingföretag”. I motivtexten till 19 kap. nFRL nämns också på åtskilliga ställen ”försäkringsholdingbolag”, vilket bör ändras.

13.35 Bestämmelser som måste införas i nFRL

13.35.1 Möjligheten att betrakta företag som moderföretag, dotterföretag eller ägarintresse

I motivtexten (s. 296 f.) anges att bestämmelsen i artikel 212.2 i Solvens 2-direktivet om möjligheten för FI att betrakta företag som moderföretag, dotterföretag eller ägarintresse, om det enligt FI:s uppfattning föreligger ett dominerande eller betydande inflytande, inte bör genomföras i lag. I motivtexten anges vidare att det saknas anledning att frångå den bedömning som gjordes bl.a. vid införandet av försäkringsgruppdirektivet (98/78/EG).

FI anser dock att en sådan möjlighet ska införas i nFRL för att Solvens 2-direktivet ska anses vara korrekt genomfört. Gruppreglerna i Solvens 2 är betydligt mer omfattande än dagens gruppregler och det är viktigt att bestämmelserna i olika medlemsstater är harmoniserade (se också kommentaren till 19 kap. 31 § nFRL).

13.35.2 Hänvisning till värderingsbestämmelsen i 5 kap. 1 § nFRL

Den värderingsbestämmelse som finns i artikel 75 i Solvens 2-direktivet och som gäller för enskilda försäkringsföretag har genomförts i 5 kap. 1 § nFRL. I motivtexten (s. 328) anges att den också gäller vid beräkning av gruppbaserad solvens. FI saknar dock en hänvisning till 5 kap. 1 § i gruppreglerna i 19 kap. nFRL.

13.35.3 Åtgärder vid bristande efterlevnad av solvenskapitalkravet för gruppen

I lagförslaget saknas bestämmelser som helt genomför artikel 218.4 i Solvens 2-direktivet. Denna artikel hänvisar till direktivets artikel 136 och 138.1-4, som ska gälla grupper i tillämpliga delar. Artikel 136 får visserligen anses vara genomförd genom 19 kap. 43 § nFRL och artikel 138.1 genom 19 kap. 44 § nFRL. Ett genomförande av artikel 138.2-4 saknas dock i lagförslaget. Även ett föreskriftsbemyndigande om åtgärdsplan som motsvarar det som gäller för enskilda företag saknas (jfr 18 kap. 29 §§ nFRL). Ett sådant bemyndigande måste läggas in i lagförslaget.

13.35.4 Företag med ägarintresse

Se avsnitt 13.1.

14 Specialföretag

14.1 FI:s synpunkter på specialföretag (20 kap. nFRL)

FI tillstyrker förslaget att verksamhet som bedrivs av specialföretag ska regleras i försäkringsrörelselagen. Det är lämpligt att företag med likartad verksamhet, i detta fall avtal om återförsäkring, regleras i samma lag. Av liknande skäl bör inte försäkringsavtalslagen (2005:104) vara tillämplig på de avtal som specialföretag ingår, jfr 1 kap. 3 § andra stycket i samma lag.

15 Återförsäkring

15.1 FI:s synpunkter

FI delar bedömningen att det inte behövs någon lagreglering när det gäller likvärdighetsbedömningar (ekvivalensbedömningar), förbud mot att vägra att godkänna återförsäkrings- och retrocessionsavtal, förbud mot pantsättning av tillgångar, finansiell återförsäkring och koassurans.

16 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

16.1 Kapitalbasposter enligt övergångsbestämmelserna

Punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna innehåller övergångsbestämmelser för särskilda poster som får medräknas i kapitalbasen före den 1 januari 2016. I praktiken avser bestämmelsen förlagslån som får medräknas i kapitalbasen efter särskilt medgivande från FI enligt 7 kap. 3 § FRL. Det bör dock särskilt framhållas att det tidigare föreskriftsbemyndigandet avseende bestämmelsen i 7 kap. 3 § FRL upphörde när den nya FRL trädde ikraft 2011. FI har därmed upphävt de tidigare föreskrifterna om förlagslån. De villkor som gäller för att få räkna in förlagslån i kapitalbasen anges därför

numera i de beslut som FI fattar enligt 7 kap. 3 § FRL. Detta gäller bland annat begränsningen till 25 respektive 50 procent av kapitalbasen som anges i punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

FI avser att meddela föreskrifter om FI får det bemyndigandet som framgår av tredje stycket punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna. De ska klargöra att det är förlagslån som har godkänts av FI före den 1 januari 2016 som avses.

För att säkerställa att syftningen i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna överensstämmer med de nu gällande reglerna för att räkna med förlagslån i kapitalbasen, måste dock första och andra stycket i punkt 4 justeras. FI föreslår därför en lydelse av följande slag.

4. Ett försäkringsföretags kapitalbasposter i primärkapitalet som har emitterats före den 1 januari 2016 och som får ingå i kapitalbasen enligt beslut av FI som har meddelats med stöd av 7 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) i dess lydelse den 31 december 2015, men som maximalt får utgöra 50 procent av kapitalbasen, 7 kap. 2 § i dess lydelse den 31 december 2015, men som får utgöra högst 50 procent av kapitalbasen enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 3 § i samma lydelse, ska fram till den 31 december 2025 klassificeras som nivå 1 enligt 7 kap. 7 § i försäkringsrörelselagen.

Ett försäkringsföretags kapitalbasposter i primärkapitalet som har emitterats före den 1 januari 2016 och som får ingå i kapitalbasen enligt beslut av FI som meddelats med stöd av 7 kap. 3 § försäkringsrörelselagen i dess lydelse den 31 december 2015, men som maximalt får utgöra 25 procent av kapitalbasen, 7 kap. 2 § i dess lydelse den 31 december 2015, men som får utgöra högst 25 procent av kapitalbasen enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 3 § i samma lydelse, ska fram till den 31 december 2025 klassificeras som nivå 2 enligt 7 kap. 7 § i försäkringsrörelselagen.

17 Försäkringsgivare från tredje land

17.1 Försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag

FI anser att 5 kap. 6 § LUFT bör ändras så att bestämmelsen får samma utformning som 10 kap. 23 § nFRL. På samma sätt som 10 kap. 23 § nFRL kompletteras med ett föreskriftsbemyndigande i 10 kap. 26 nFRL om innehållet i de försäkringstekniska riktlinjerna, bör lagförslaget innehålla ett liknande föreskriftsbemyndigande om innehållet i de försäkringstekniska riktlinjerna och beräkningsunderlaget som ska upprättas av en försäkringsgivare från tredje land. FI anser att bestämmelserna om innehållet i de försäkringstekniska riktlinjerna och beräkningsunderlaget för filialer till försäkringsgivare från tredje land ska vara likalydande med motsvarande bestämmelser för svenska försäkringsföretag.

17.2 Kapitalbas och kapitalkrav

Av artikel 166 i Solvens-2 direktivet följer att regeln om kapitalbas i artikel 98.3 och bestämmelserna om solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav i artikel 100-131 ska gälla för filialer till försäkringsgivare från tredje land. I 5 kap. 12 § nLUFT anges att en försäkringsgivare från tredje land för sin filial ska uppfylla kraven i 7 kap. 3-5 §§ nFRL samt 8 kap. 1-14 §§ nFRL. I 7 kap. och 8 kap. nFRL införs dock endast vissa av bestämmelserna i ovan nämnda artiklar, medan andra införs i FI:s föreskrifter som grundas på nFRL. Försäkringsgivare från tredje land omfattas dock inte av dessa föreskrifter. Eftersom vissa av direktivets bestämmelser om kapitalbas och kapitalkrav ska tillämpas på filialer till försäkringsgivare från tredje land, anser FI att 5 kap. nLUFT bör innehålla ett föreskriftsbemyndigande som motsvarar bemyndigandena i 7 kap. 13 § första stycket 1 samt 8 kap. 20 § nFRL.

Av hänvisningen i 5 kap. 12 § nLUFT till 8 kap. 1-11 §§ nFRL följer att en försäkringsgivare från tredje land kan ansöka om en intern modell för sin filialverksamhet. I 8 kap. 4 § nFRL anges att ett försäkringsföretag kan beräkna solvenskapitalkravet med standardformeln eller, efter tillstånd från FI, med en intern modell enligt 9 kap. nFRL. Bestämmelserna om interna modeller ingår i de artiklar i Solvens 2-direktivet om solvenskapitalkrav som ska tillämpas på filialer till försäkringsgivare från tredje land. FI anser att det tydligare bör framgå av nLUFT att reglerna om interna modeller i 9 kap. nFRL också är tillämpliga för dessa filialer. Även ett föreskriftsbemyndigande om interna modeller bör införas i nLUFT.

17.3 Aktuarie

Det föreslås att 5 kap. FRL ska upphöra att gälla när nFRL träder ikraft. Bestämmelsen i 5 kap. 19 § LUFT om aktuarie hänvisar till aktuariebestämmelsen i 5 kap. 14 § FRL och bör därför också utgå.

Nya bestämmelser om aktuariefunktionen föreslås i 5 kap. 4 b § nLUFT.

17.4 Placeringsriktlinjer och information om dessa

FI noterar att bestämmelserna om placeringsriktlinjer och information i 8 kap. 4-5 §§ FRL upphävs. I 5 kap. 9 § LUFT anges dock att en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land ska se till att placeringsriktlinjer upprättas (enligt reglerna i FRL) och att information om det huvudsakliga innehållet ska ges till livförsäkringstagare. Denna bestämmelse i LUFT bör också utgå.

18 Övergångsregler för försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet

Enligt utkastet till lagrådsremiss föreslås att försäkringsföretag som, vid lagens ikraftträdande, driver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar ska

följa äldre bestämmelser i FRL och lagen (1995:1559) om årsredovisning i försäkringsföretag till och med den 31 december 2019. Övergångsregeln innebär att vissa företag under en övergångsperiod kommer att följa äldre reglering på vissa delar av verksamheten och den nya Solvens 2-regleringen på övriga delar av verksamheten. Det framgår av utkastet till lagrådsremiss att det, mot bakgrund av de stora principiella skillnaderna som finns mellan framför allt den äldre solvensregleringen och Solvens 2-regleringen, kan uppstå besvärliga tillämpningsproblem under övergångsperioden. Någon närmare reglering kring detta föreslås dock inte i utkastet till lagrådsremiss. Inte heller föreslås något föreskriftsbemyndigande som möjliggör närmare reglering kring detta.

Ett livförsäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan enligt övergångsbestämmelserna följa nuvarande solvensbestämmelser på tjänstepensionsverksamheten medan den övriga livverksamheten ska gå över till Solvens 2-regelverket. För att ett försäkringsföretag ska kunna följa två olika solvensregelverk samtidigt krävs, enligt FI, en fullständig uppdelning mellan verksamheterna. Solvens 2-regelverket och nuvarande solvensbestämmelser utgår från olika värderingar av balansräkningen där framför allt de försäkringstekniska avsättningarna beräknas på olika sätt. Det innebär bl.a. att kapitalbasen påverkas. Den stora skillnaden är dock beräkningen av solvenskapitalkravet. Att bara separera de tillgångar som täcker tjänstepensionsåtagandena innebär att tjänstepensionsverksamheten får ett kapitalkrav som beräknas utifrån de försäkringstekniska avsättningarna, men det finns ingen kapitalbas som ska täcka detta kapitalkrav. För att övergångsbestämmelserna ska kunna tillämpas anser FI att det måste tydliggöras hur dessa två regelverk ska fungera i ett och samma bolag.

19 Statusen på Eiopas riktlinjer och rekommendationer

I avsnitt 5.1.4, 5.2.4 och 17.2.4 i utkastet till lagrådsremiss finns dels beskrivningar av de riktlinjer och rekommendationer som Eiopa kan ge ut, dels resonemang om vilken status dessa riktlinjer och rekommendationer har.

Mandatet för Eiopa att meddela riktlinjer och rekommendationer finns i artikel 16 i Eiopa-förordningen. I utkastet till lagrådsremiss anges (s. 120) att syftet med de riktlinjer och rekommendationer som utfärdas ska vara att skapa en konsekvent, ändamålsenlig och effektiv tillsynspraxis inom ESFS och säkerställa en gemensam, enhetlig och konsekvent tillämpning av unionsrätten.

Eftersom det råder delade meningar inom de olika europeiska tillsynsmyndigheterna om hur artikel 16 ska tolkas borde, enligt FI, artikeln anges enligt sin ordalydelse i den beskrivande texten. FI anser (liksom Esma) att rekvisiten är kumulativa medan Eiopa har gett uttryck för att rekvisiten är alternativa. Det är vidare så att Eiopa övervakar och förfogar över åtgärder för att se till att utfärdade riktlinjer och rekommendationer följs. Den beskrivning som ges i texten ger snarare uttryck för att Eiopa varken övervakar eller

förfogar över några verktyg för att se till att riktlinjer och rekommendationer följs.

FI anser att riktlinjer och rekommendationer har en rättslig betydelse som påminner om vad som gäller i frågan om svenska allmänna råd.³ Eftersom riktlinjer och rekommendationer från Eiopa är att jämställa med svenska allmänna råd är det naturligt att FI:s tillsyn omfattar även dessa. Även om de till sitt innehåll inte är rättsligt bindande utgör de rekommendationer till stöd för hur författningar som styr verksamheten kan tillämpas.

I utkastet till lagrådsremiss anges (s. 246) att den nuvarande formuleringen i 14 kap. 2 § FRL väl täcker in det tillsynsbehov som kan uppkomma med anledning av kommande nivå 2-regler genom att det anges i paragrafen att tillsynen omfattar att verksamheten drivs enligt andra författningar som reglerar företagets näringsverksamhet. Det anförs vidare att det skulle vara att gå alltför långt att utöka tillsynen till att även avse riktlinjer på nivå 3 då dessa endast är att betrakta som rekommendationer. Det anges dock att företagen i så stor utsträckning som möjligt bör följa dessa riktlinjer och att de bör ange anledningen när så inte är fallet.

FI delar således inte detta resonemang utan anser att det är klart att riktlinjerna måste beaktas vid FI:s tillsyn. Vad som anges i de ovan angivna avsnitten i utkastet till lagrådsremiss är till viss del motsägelsefullt i förhållande till vad som anförs i avsnitt 14.1.1 om att Eiopa kommer att besluta om riktlinjer för förhandsgranskning av en intern modell och att syftet med dessa riktlinjer är att skapa en konsekvent, ändamålsenlig och effektiv tillsynspraxis.

Beslut i ärendet har fattats av chefsjuristen Per Håkansson efter föredragning av juristen Håkan Källgård. I den slutliga beredningen av ärendet har även verksamhetsområdeschefen Åsa Larson, avdelningscheferna Louise Conradi, Bertil Sjöo, Magnus Strömgren och enhetschefen Veronika Engstrand samt analytikern Suzanna Zeitoun Eckerhall deltagit.

Per Håkansson
Chefsjurist

Håkan Källgård
Jurist

³ Promemoria 2012-11-13 av f.d. justitierådet Johan Munck – Implementering av de europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer – några synpunkter samt av FI beslutad promemoria 2013-0208 om genomförande av de europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer.

Förkortningar och begrepp

CRR	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012
Emir	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister
Eiopa	Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten
ESFS	Europeiskt system för finansiell tillsyn – förordningarna EU nr 1093–1095/2010
Esma	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
EU-förordningen	Kommissionens delegerade förordning av den 10.10.2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet
FRL	Försäkringsrörelselagen (2010:2043)
LUFT	Lag (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige
nFRL	Regeringens förslag till ny lydelse av försäkringsrörelselagen (2010:2043)
nLUFT	Regeringens förslag till ny lydelse av lag (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige
Omnibus 2	EU-kommissionens förslag till direktiv med ändringar i direktiven 2003/71/EG och 2009/138/EC avseende befogenheter för den Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och den Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
PRIPS	Kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats

Solvens 2-direktivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet
Tillsyns-förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012
Tjänstepensions-direktivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/41/EG av den 3 juni 2003 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut
Utredningen	SOU 2011:68 Rörelsereglering för försäkring och tjänstepension

BILAGA

I det följande redovisas FI:s synpunkter på motivtexten och författningskommentaren i utkastet till lagrådsremiss.

Tillgångar, skulder och försäkringstekniska avsättningar (5 kap. nFRL)

Förtydliganden av direktivtexten i motivtexten – avsnitt 24.2.12

I avsnittet ges förtydliganden av Solvens 2-direktivets bestämmelser beträffande ett övergångsvist användande av ett tillfälligt avdrag vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

FI vill påpeka att det i motivtexten (s. 419 f.) felaktigt hänvisas till artikel 308b i Solvens 2-direktivet. Det ska rätteligen vara artikel 308d.

Övergångsregler – beräkning av tillfälligt avdrag

FI håller med om att övergångsbestämmelserna avseende Solvens 2-direktivets artiklar 308d.1-5 inte ska regleras i lag, utan i stället ska hanteras under de föreskriftsbemyndiganden som ges när det gäller de försäkringstekniska avsättningarnas innehåll och beräkning.

Investeringar (6 kap. nFRL)

Motivtexten om grundläggande investeringsbestämmelser – avsnitt 11.2

Av 6 kap. 4 § nFRL följer att ett försäkringsföretags tillgångar ska förvaras så att de är åtkomliga för företaget. FI har fått bemyndigandes att meddela föreskrifter om denna bestämmelse. I motivtexten (s. 168) anges att detta krav på lokalisering av tillgångar bör tolkas så att tillgångarna dels ska vara geografiskt lokaliserade så att tillgänglighet garanteras, dels i övrigt ska vara åtkomliga för försäkringsföretaget så att de kan realiseras vid behov. I författningskommentaren till den föreslagna bestämmelsen (s. 447) framgår att bemyndigandet att meddela föreskrifter avser artikel 132.2 andra stycket andra meningen i Solvens 2-direktivet. Där framgår att tillgångarnas lokalisering ska vara sådan att deras åtkomst garanteras. Detta torde dock i princip redan framgå av den föreslagna lagtexten. Utifrån motivtexten och författningskommentaren finner FI det svårt att tyda vad som egentligen bör regleras närmare genom föreskrifter.

Kapitalbas (7 kap. nFRL)

Motivtexten om kapitalbasens sammansättning – avsnitt 12.2

I motivtexten (s. 173) anges att primärkapitalet består av tillgångar efter avdrag för skulder samt efterställda skulder, värderade enligt solvensbalansräkningen. Tillgångar, skulder och efterställda skulder är emellertid inte värderade enligt solvensbalansräkningen. De ingår däremot i solvensbalansräkningen som har värderats enligt 5 kap. nFRL. Motivtexten bör förtydligas i enlighet med detta.

Beträffande motivtexten under rubriken ”Primärkapital” (s. 174) vill FI påpeka att primärkapital inte är ett vedertaget begrepp i redovisningen för finansiella företag. Däremot är det ett vedertaget begrepp för den del av bufferten som motsvarar kapital av högsta kvalitet och som används för att täcka kapitalkrav i finansiella företag. Motivtexten bör således justeras.

Motivtexten om indelning och klassificering av kapitalbasen – avsnitt 12.3

I utkastet till lagrådsremiss (s. 176) bör det även anges att klassificeringen (indelningen) av poster i kapitalbasen också påverkas av sådana omständigheter som anges i 7 kap. 8 § nFRL, såsom bl.a. duration, incitament på inlösen och belastningar.

I motivtexten (s. 176) under rubriken ”Egenskaper och kriterier” bör sjätte stycket andra meningen omformuleras enligt följande.

Dessa särdrag som också ska beaktas kommer framför allt att beröra förlagslån och olika andra typer av kapitaltillskott och hybridkapital vid bedömningen av om dessa som kan räknas med i kapitalbasen.

I motivtexten (s. 177) under rubriken ”Klassificering av kapitalbasposter” anges korrekt i andra stycket att varken säkerhetsreserven eller kreditutjämningsreserven är fullt förlusttäckande enligt gällande rätt. Motivtexten anger också att eftersom dessa poster ingår i avstämningsreserven ska de klassificeras som nivå 1. Denna omständighet innebär dock inte automatiskt att dessa poster ska klassificeras som nivå 1. Enligt gällande lagstiftning skulle dessa poster utgöra sådana poster som inte finns med i förteckningen och skulle därmed, utifrån sina egenskaper, klassificeras som nivå 2. Denna klassificering skulle FI behöva godkänna. När det gäller säkerhetsreserven kommer FI att föreslå en föreskriftsändring som innebär att posten klarar kraven på att klassificeras som nivå 1. Klassificeringen av kreditutjämningsreserven påverkas av vilka övergångsregler som kommer att gälla för den.

I motivtexten (s. 177) under rubriken ”Klassificering av vissa särskilda kapitalbasposter” bör förtydligas att uttaxeringsrätt kan klassificeras som nivå

2, om vissa förutsättningar är uppfyllda. Uttaxeringsrätt klassificeras inte alltid som nivå 2 enligt direktivet.

Motivtexten om konsolideringsfonden, m.m. – avsnitt 12.4

På samma sätt som i avsnitt 12.3 bör det på s. 178 även anges att klassificeringen (indelningen) av poster i kapitalbasen också påverkas av sådana omständigheter som anges i 7 kap. 8 § nFRL, såsom bl.a. duration, incitament på inlösen och belastningar. Detta bör även tilläggas i den sista meningen i avsnittet.

Motivtexten om säkerhetsreserven – avsnitt 12.5

I utkastet till lagrådsremiss (s. 179) anges att säkerhetsreserven ska klassificeras som nivå 1. FI vill påpeka att säkerhetsreserven endast kan klassificeras som nivå 1 om en föreslagen ändring av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:8) om normalplan för skadeförsäkringsföretags beräkning av säkerhetsreserv genomförs. Enligt den nu gällande föreskriften kan posten inte täcka alla typer av förluster och räknas därmed som en post som inte finns med i förteckningen i EU-förordningen. Om posten inte är helt förlusttäckande kan posten inte ingå i avstämningsreserven. Klassificeringen grundas alltså inte på att posten ingår i avstämningsreserven. Det bör även noteras att det ännu inte är klart om säkerhetsreserven ska minskas med uppskjuten skatt, dvs. om hela säkerhetsreserven kommer att kunna klassificeras som nivå 1.

Författningskommentaren till 7 kap. Kapitalbas – s. 450

Enligt FI bör den sista meningen i det första stycket utgå. En ny sista mening i det andra stycket bör införas med följande lydelse.

Efter denna kvalitetsindelning ska kapitalbasen minst uppgå till solvenskapitalkravet (8 kap).

Avseende fjärde stycket vill FI framhålla att buffertkapital inte är samma sak som solvensmarginal samt att det bör framgå att bestämmelserna i detta kapitel ersätter bestämmelserna om tillräcklig kapitalbas i 7 kap FRL.

Författningskommentaren till 7 kap. 1 § – s. 450

Det andra stycket bör utgå eftersom kravet på ”vid varje tidpunkt” inte finns kvar i nFRL och bestämmelserna om solvenskrav inte finns i 7 kap. utan i 8 kap. nFRL.

Författningskommentaren till 7 kap. 3 § – s. 451

FI anser att det bör förtydligas att försäkringstekniska avsättningar är en del av skulderna enligt 5 kap. 1-2 §§ nFRL. 7 kap. 3 § nFRL innebär att även

indirekta innehav ska dras av. Av den anledningen återfinns inte ”försäkringsaktiebolaget” i nFRL, men uttrycket finns kvar i författningskommentaren.

Författningskommentaren till 7 kap. 4 § – s. 451

Till skillnad från vad som anges i kommentaren genomförs endast första stycket i artikel 89.1 i Solvens 2-direktivet genom denna bestämmelse.

Författningskommentaren till 7 kap. 5 § – s. 451

Bestämmelsen genomför inte artikel 89.2 och 89.3 i Solvens 2-direktivet. Avseende det tredje stycket vill FI anföra att endast en del av värderingsbestämmelserna i Solvens 2-direktivet har införts.

Författningskommentaren till 7 kap. 7-8 §§ – s. 452

Det andra och det tredje stycket bör bli ett stycke. När bedömningen görs av efterställdhet och förlusttäckning ska även andra kriterier beaktas. Dessa bör också anges i kommentaren.

Författningskommentaren till 7 kap. 9 § – s. 452

Klassificering av nivå 3 framgår även av 7 kap. 7 § nFRL, vilket bör tilläggas.

Författningskommentaren till 7 kap. 12 § – s. 453

Enligt FI bör den sista meningen i det tredje stycket ändras till

Detta medför att kapitalbasposter som har klassificerats som nivå 3 inte till någon del får ingå i ~~det medräkningsbara kapitalet~~ den kapitalbas som ska täcka minimikapitalkravet.

Kapitalkrav (8 kap. nFRL)

Motivtexten om beräkning enligt standardformeln – avsnitt 13.1.2

Den sista meningen i det sjätte stycket i motivtexten (s. 183) bör enligt FI justeras enligt följande.

En sådan justering kan exempelvis användas av företag som meddelar försäkringar med villkorad återbäring, ~~eftersom de försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara värdet av tillgångarna som hör till försäkringen.~~ Därutöver kan justeringen avse framtida reduktion av uppskjuten skatt.

Påståendet att de försäkringstekniska avsättningarna ska motsvara värdet av tillgångarna som hör till försäkringen är missvisande. Försäkringstekniska avsättningar ska beräknas utifrån det diskonterade värdet av det framtida kassaflödet.

Motivtexten om bestämmelserna om minimikapitalkrav – avsnitt 13.2.1

I artikel 129.1c anges vilken konfidensnivå som ska användas vid beräkning av minimikapitalkravet. I motivtexten anges i stället att ett konfidensintervall ska användas. Den sista meningen i det första stycket i motivtexten (s. 190) måste därför justeras enligt följande.

Av artikel 129.1c framgår att minimikapitalkravet ska beräknas till ett värde för Value-at-Risk med ~~ett konfidensintervall~~ en konfidensnivå på 85 procent för en ettårsperiod.

Vidare bör det fjärde stycket i motivtexten (s. 191) justeras till följande lydelse.

Minimikapitalkravet ska har i grunden ~~bestämmas på~~ samma sätt syfte som solvenskapitalkravet. För minimikapitalkravet gäller dock en skyddsnivå om 85 procent i stället för 99,5 procent.

Anledningen till denna föreslagna textjustering är att beräkningsmetoderna är helt olika för minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet. De har dock samma syfte men med olika skyddsnivå.

Slutligen vill FI påpeka att definitionen av positiv och negativ risksumma i femte stycket i motivtexten (s. 191) inte är riktig. Den korrekta bestämningen återfinns i författningskommentaren till 8 kap. 13 § nFRL. Motsvarande definition bör införas i detta stycke.

Författningskommentaren till 8 kap. Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav – s. 454

Enligt FI bör den sista meningen i det tredje stycket justeras så att det framgår att garantibeloppet ska uppfyllas fortlöpande när verksamheten bedrivs.

Kapitalbasen ska uppgå till minst garantibeloppet för att företaget ska få starta och därefter bedriva sin rörelse.

Författningskommentaren till 8 kap. 1 § andra stycket – s. 454

Den tredje meningen i det andra stycket bör justeras så att det framgår att solvenskapitalkravet inte ska beräknas under tolv månader, utan snarare att beräkningen ska avse förhållandena under en tolv månadersperiod.

Det förhållandet att solvenskapitalkravet ska beräknas ~~under tolv månader~~ utifrån förhållandena under en tolv månadersperiod medför att

företaget ska beakta såväl befintliga som sådana nya åtaganden som kan förväntas tillkomma ~~om~~ under dessa tolv månader.

Författningskommentaren till 8 kap. 2 § fjärde stycket – s. 455

Den näst sista meningen i det fjärde stycket bör justeras så att det framgår att försäkringsrisker även avser tariffer som i och för sig har beräknats på ett riktigt sätt men av andra orsaker, t.ex. som en konsekvens av ett oväntat högt skadeutfall, visar sig vara otillräckliga. Förslag på lydelse ges nedan.

Med försäkringsrisk (teckningsrisk) avses, enligt artikel 13.30, risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktelsens värde till följd av ~~felaktiga~~ otillräckliga (inadequate, FI:s kommentar) tariffer och antaganden om avsättningar.

Författningskommentaren till 8 kap. 6 § – s. 456

Andra meningen i fjärde stycket bör ändras eftersom det finns flera korrelationsmatriser. Förslag ges nedan.

~~Bemyndigande innefattar bl.a. vilken grad olika risker ska anses samvariera enligt korrelationsmatrisen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur solvenskapitalkravet ska beräknas, med avseende på i vilken grad olika risker ska anses samvariera enligt den aktuella korrelationsmatrisen.~~

Författningskommentaren till 8 kap. 7 § – s. 456

FI är av uppfattningen att ”antaganden” inte är synonymt med ”parametrar” eftersom parametrar innefattar fler faktorer och moment i beräkningarna än bara antaganden. FI anser därför att endast begreppet företagsspecifika ”parametrar” bör användas.

Författningskommentaren till 8 kap. 14 § tredje stycket – s. 458

Tredje stycket bör justeras så att det tydligare framgår att minimikapitalkravet inte får underskrida garantibeloppet, oavsett de allmänna gränsvärdena:

~~Utöver nämnda gränsvärden finns även fastställda garantibelopp som företagets minimikapitalkrav inte får understiga (se 15–19 §§). Oavsett de ovan nämnda gränsvärdena, får ett försäkringsföretags minimikapitalkrav inte understiga det garantibelopp som gäller för verksamheten.~~

Övergångsregler för kapitalkrav

FI håller med om att övergångsbestämmelserna i artiklarna 308b.12 och 308b.13 i Solvens 2-direktivet inte ska regleras i lag, utan i stället ska hanteras under de bemyndiganden som gäller föreskrifter om beräkning av kapitalkrav.

Interna modeller (9 kap. nFRL)

Motivtexten om beaktande av förväntade utbetalningar – avsnitt 14.3.6

FI instämmer i förtydligandet i motivtexten (s. 201) angående hur artikel 121.9 i Solvens 2-direktivet ska tolkas utifrån svenska förhållanden. Artikel 91.2 i direktivet innebär för Sveriges del att inget kapitalkrav ska beräknas för vissa överskottsmedel som ingår i konsolideringsfonden, till exempel allokerad återbäring. Det är dock oklart vad som avses i sista stycket i avsnitt 14.3.6.

Företagsstyrning (10 kap. nFRL)

Motivtexten om att hanteringen av risker – avsnitt 15.5

FI anser, till skillnad från vad myndigheten angav i remissvaret på utredningen, att hanteringen av risker ska göras på individuell och aggregerad nivå. Den engelska lydelsen ”at an individual and at an aggregated level” i artikel 44.1 första stycket i Solvens 2-direktivet har felaktigt översatts till ”på företags- och gruppnivå”. FI har framfört denna synpunkt till EU-kommissionen.

Motivtexten om egen risk- och solvensbedömning – avsnitt 15.7

Av 10 kap. 11 § första stycket 1 nFRL framgår att ett försäkringsföretag, i den egna risk- och solvensbedömningen, ska göra en bedömning av företagets solvensbehov. I motivtexten under rubriken ”Processer och metoder för att bedöma kapitalbehovet” (s. 220) anges däremot att det i artikel 45.2 i Solvens 2-direktivet framgår att ett försäkringsföretag, för bedömningen av det totala solvenskravet, ska ha infört vissa närmare angivna processer. Artikel 45.2 syftar på den bedömning som görs i artikel 45.1a. I den engelska lydelsen av artikel 45.1a anges att bedömningen ska omfatta minst ”the overall solvency needs”. I den svenska versionen av direktivet har detta felaktigt översatts till ”det totala solvenskravet”. Det korrekta begreppet som bör användas i motivtexten bör vara ”det totala solvensbehovet”.

Motivtexten om bedömningen av solvensbehov – avsnitt 15.7.1

På flera ställen i avsnittet anges att ett försäkringsföretag ska göra en bedömning av ”företagets solvensbehov” när det egentligen åsyftas att försäkringsföretaget ska genomföra en ”egen risk- och solvensbedömning”. Eftersom en egen risk- och solvensbedömning omfattar betydligt fler bedömningar än enbart en bedömning av solvensbehovet, bör detta senare uttryck inte användas i motivtexten i avsnittet. FI anser också att en mer rättvisande rubrik på avsnittet är ”Särskilda krav på ett försäkringsföretags egna risk- och solvensbedömning”.

Slutligen bör det i avsnittet anges att ett försäkringsföretag ska göra en bedömning av om företaget ”fortlöpande” lever upp till solvenskapitalkravet.

Offentliggörande (16 kap nFRL)

Motivtexten om offentliggörande av rapporten – avsnitt 16.3

I motivtexten förekommer uttrycket ”disposition av det egna kapitalet”. För att motivtexten bättre ska överensstämma med lagtexten bör i stället begreppet ”solvenssituation” användas.

Tillsyn (17 kap. nFRL)

Motivtexten om kapitaltillägg – avsnitt 17.10.4

I motivtexten (s. 277) beskrivs att kapitaltillägg endast kan ges vid en avvikande riskprofil. Detta är inte korrekt eftersom kapitaltillägg även kan ges för avvikelser i företagsstyrningssystemet. Detta bör framgå av motivtexten.

Motivtexten om tillsyn och ingripande – avsnitt 17

Den engelska lydelsen ”Supervisory review process” i artikel 36 i Solvens 2-direktivet har översatts till ”tillsynens granskningsprocess”. I vissa delar i motivtexten används dock begreppet ”tillsynsprocess”. Tillsynens granskningsprocess kommer att vara en ytterst central process för tillsynsmyndigheterna, varför det är viktigt att detta begrepp används konsekvent.

Motivtexten om tillsynsrapportering – avsnitt 17.3.3

I motivtexten (s. 252) under rubriken ”Möjlighet till begränsning av kraven på periodisk rapportering i andra fall och möjlighet till undantag från ”post för post”-rapportering” framgår att undantagen ska beviljas genom ett dispensförfarande. Av artikel 35.6-8 i Solvens 2-direktivet framgår dock att undantagen från tillsynsrapporteringen ska göras inom ramen för tillsynens granskningsprocess. Ett dispensförfarande överensstämmer således inte med Solvens 2-direktivets intention. En sådan ordning skulle även innebära en allt för stor administrativ börda både för företag och för FI.

FI anser att lagtexten ska anpassas till ovan nämnda direktivbestämmelser och att det därmed ska framgå att FI får medge undantag från den regelbundna tillsynsrapporteringen. Begränsningar får göras för delar av kvartalsrapporteringen och rapporteringen av tillgångar som lämnas post för post. Det bör även framgå att det är de minsta företagen som ska prioriteras när begränsningarna fastställs. För att öka transparensen ytterligare gentemot företagen och grupperna i 19 kap. nFRL bör det också framgå när FI ska lämna besked om rapportering inför nästkommande räkenskapsår. Här föreslår FI att

sådan information ska lämnas senast den 30 september året innan rapporteringsperioden för nästkommande års rapportering påbörjas.

Motivtexten om revisorers rapportering – avsnitt 17.5

Motivtexten i detta avsnitt överensstämmer inte med lagtexten i 17 kap. 11 § första stycket 4 nFRL. FI anser att denna bestämmelse innebär att revisorer även ska rapportera om tidigare brister i uppfyllandet av kapitalkraven. Sista meningen i motivtexten (s. 267) bör därför ändras.

Grupper (19 kap. nFRL)

Inledning

I motivtexten och författningskommentaren till 19 kap. nFRL görs felaktiga hänvisningar till andra avsnitt i utkastet till lagrådsremiss, vilket måste åtgärdas. Även vad gäller hänvisningar i lagtexten bör en genomgång göras av hela 19 kap. nFRL.

Motivtexten om nationell undergruppstillsyn – avsnitt 18.1.5

I motivtexten (s. 307) efterfrågar FI ett förtydligande av vilka bestämmelser i nFRL som avses i de respektive punkter som anges i 19 kap. 19 § nFRL.

Motivtexten om metoder för beräkning av kapitalbas, m.m. – avsnitt 18.1.12

I motivtexten (s. 324) anges de grundläggande bestämmelserna om hur anknutna företag i kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut ska beaktas vid beräkning av gruppbaserad solvens. Detaljerade bestämmelser om detta kommer att framgå av FI:s föreskrifter om FI får det bemyndigande som framgår av 19 kap. 100 § första stycket 1. För att bättre knyta an till innebörden av den bakomliggande direktivsbestämmelsen (artikel 228 i Solvens 2-direktivet) bör det tredje stycket på s. 324 justeras enligt följande.

Solvens 2-direktivets artikel 228 innehåller särskilda regler om beräkning av gruppsoolvens i fråga om kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut i den mening som avses i konglomeratdirektivet, när sådana institut är dotterföretag till eller genom ägarintresse eller gemensam ledning är knutna till ett försäkringsföretag. I de fallen får gruppsoolvansen avseende dessa företag beräknas enligt de metoder som anges i konglomeratdirektivet. Konglomeratdirektivets konsolideringsmetod får dock användas endast om gruppsoolvensmyndigheten är förvissad om att försäkringsföretagets och det andra företagets ledning och internkontroll är tillräckligt samordnad. Valet av metod ska vara konsekvent från tid till annan. Som ett ytterligare alternativ till användning av någon av metoderna i

~~konglomeratlagen~~ får medlemsstaterna låta sina tillsynsmyndigheter bestämma att innehav i kreditinstitut, värdepappersföretag eller finansiella institut får dras av från den gruppbaseade kapitalbasen.

FI vill också uppmärksamma att artikel 228 i Solvens 2-direktivet även ska tillämpas avseende kreditinstitut, värdepappersföretag och finansiella institut som är anknutna till ett försäkringsholdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag (se hänvisningen i artikel 235). Detta förhållande bör återspeglas i motivtexten.

Motivtexten om förbud mot beaktande av värden – avsnitt 18.1.12

I motivtexten (s. 327) anges hur ömsesidig finansiering ska beaktas vid beräkning av gruppbasead kapitalbas. Detaljerade bestämmelser om detta kommer att framgå av FI:s föreskrifter om FI får det bemyndigande som framgår av 19 kap. 100 § första stycket 1 nFRL. För att bättre knyta an till innebörden av den bakomliggande direktivsbestämmelsen (artikel 223 i Solvens 2-direktivet) bör det sjätte stycket på s. 327 justeras enligt följande.

Artikel 223 i Solvens 2-direktivet innehåller regler om hur ömsesidig finansiering inom en grupp ska beaktas vid beräkning av den gruppbaseade kapitalbasen ~~och det gruppbaseade solvenskapitalkravet~~. Kapitalbasposter som finansieras av ett annat företag ska inte räknas med i den gruppbaseade kapitalbasen. I artikel 223.1-2 anges mellan vilka företag ömsesidig finansiering ska beaktas. I artikel 223.3 beskrivs vad ömsesidig finansiering kan bestå i, huvudsakligen innehav av aktier eller lån som finansierar kapitalbasposter i ett annat företag i gruppen.

Motivtexten om återkommande beräkningar – avsnitt 18.1.13

I motivtexten (s. 335) anges att det ansvariga försäkringsföretaget fortlöpande ska övervaka solvenskapitalkravet för gruppen. Senare (s. 336) anges i stället det som framgår av artikel 219.2 i Solvens 2-direktivet, nämligen att det kan vara ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som fortlöpande övervakar solvenskapitalkravet. Detta överensstämmer också med den föreslagna lagtexten i 19 kap. 43 § nFRL (se dock FI:s kommentar till denna bestämmelse). FI föreslår att motivtexten (s. 335) justeras för att återspegla vad som framgår av artikel 219.2 i direktivet samt i lagförslaget.

Motivtexten om åtgärder vid bristande lydnad – avsnitt 18.1.13

Även motivtexten (s. 335-336) bör justeras så att det framgår att det kan vara ett försäkringsholdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som ska underrätta grupp tillsynsmyndigheten i fall det gruppbaseade solvenskapitalkravet inte uppfylls eller riskerar att inte uppfyllas inom tre månader (jfr kommentaren till 19 kap. 44 § nFRL).

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Beräkning av kapitalkravet koncentrationsrisk och räntedifferensrisk – avsnitt 24.2.5

Artikel 308b.12 behandlar val av standardparametrar vid exponeringar mot ”nationella regeringar” eller ”centralbanker” under en övergångsperiod. Bestämmelsen har samma innehåll som artikel 114 i CRR. Syftet med bestämmelsen är att försäkringsföretag under två inledande år får använda samma standardparametrar som tillämpas för exponeringar mot svenska staten i svenska kronor. Detta bör framgå av motivtexten (s. 410).

Artikel 308b.12 i den engelska lydelsen av Solvens 2-direktivet anger bl.a. ”concentration risk”. I den svenska versionen av direktivet nämns ”aktiekursrisk”. Det ska rätteligen vara ”koncentrationsrisk”. I motivtexten (s. 410) anges ”aktiekursrisk”. FI anser att motivtexten bör ändras och i stället ange ”koncentrationsrisk”.

Motivtexten om övergångsregleringen – avsnitt 24.2.10

I motivtextens näst sista stycke på s. 416 bör det förtydligas att försäkringsföretag som bedriver verksamhet som avser tjänstepensionsförsäkringar – under en period om maximalt fyra år – får fortsätta att följa ”den samlade svenska normgivning” som gäller för dessa företag vid lagens ikraftträdande (alltså inte endast försäkringsrörelselagen i dess lydelse per den 31 december 2015).